Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 140 (1140) ♦ Субота, 29 липня 1995 року ♦ Ціна договірна

Улюблене поле голови Демченка

— Поїхали на моє улюблене поле, — запропонував Григорій Демченко, голова КСП «Авангард». Він сів за кермо службової «Волги», й поки ми петляли польовими шляхами, зв'язався по рації з диспетчерською, щоб дізнатися, скільки зерна вивезли на елеватор.

— Три тисячі тонн у нас уже, Григорію Петровичу,— повідомила йому диспетчерка.

— Ще 5 тисяч тонн на току, — додав Демченко й натиснув на гальмо. — Приїхали: ось воно.

Ми очікували, що він привезе нас на пшеничне поле. Озимі цього року порадували урожайністю: 35 центнерів з гектара дали. А поле зустріло тисячами сонць. І своєю гарною усмішкою відповів їм на привітання Демченко. І радів він, як дитя, цій зустрічі з двометровими соняшниками.

— По 25 центнерів насіння плануємо отримати з цього поля. Коли втомлюся, знервуюся, то їду на пасіку, в поле й сюди обов'язково навідуюся. Заспокоююся...

(Закінчення на 9-й стор.).

Похід Леоніда Кучми на Каспій був успішним. Для обох країн

Завершився візит Президента України Леоніда Кучми в Азербайджанську Республіку.

Відбулися офіційні переговори обох делегацій у розширеному складі. Сторони обговорили питання міжнародної політики, регіонального характеру, а також відносин між Україною і Азербайджаном по всіх напрямах. Відзначалося, що позиції держав з багатьох питань схожі.

Леонід Кучма зустрівся з керівниками Азербайджанської державної та іноземних нафтових компаній. Йшлося про можливості спільної розробки нафтових і газових родовищ, у тому числі і в Україні. Зазначалося, що спеціалісти Азербайджану мають великий досвід видобутку нафти і газу як на суші, так і в морі. Вони готові допомогти Україні у розробці її частини чорноморського шельфу.

У свою чергу Азербайджан хотів би одержувати з України компресори, насоси, інше устаткування в обмін на нафтопродукти. Вирішено підготувати окремий документ про таке співробітництво.

Президенти двох країн зустрілися також з біженцями. Леонід Кучма заявив, що проблему біженців необхідно вирішувати в рамках ОБСЄ. Україна, підкреслив він, готова направити свій миротворчий контингент у зону азербайджано-вірменського конфлікту.

Який партнер для нас Росія

Прем'єр-міністр України Євген Марчук, повернувшись із чергового раунду україно-російських переговорів з проблем Чорноморського флоту, на брифінгу минулого четверга акцентував, однак, увагу журналістів на обговоренні економічних питань, які слід розв'язувати обом сторонам.

Підкресливши, і не один раз, те, що Росія для України є особливим, стратегічним, партнером, прем'єр заявив, що хоч юридичного окреслення цього терміну ще немає, однак дані Мінстату України про економічні взаємини з нашим північним сусідом чи не найкращим чином пояснюють його значення.

(Закінчення на 4-й стор.).

Читайте в суботньому випуску

В номер

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення В.Євтухова віце-прем'єр-міністром України

Призначити ЄВТУХОВА Василя Івановича віце-прем'єр-міністром України з питань паливно-енергетичного комплексу.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ,
26 липня 1995 року.

ПРАЦІВНИКАМ ТОРГІВЛІ

Щиро вітаю численний загін працівників та ветеранів сфери торгівлі з професійним святом — Днем працівників торгівлі.

Ваша робота безпосередньо пов'язана із задоволенням повсякденних потреб населення через надання торговельних послуг і від неї значною мірою залежить настрій, здоров'я, добробут і життєвий рівень громадян України. І працівники торгівлі, серед яких переважають жінки, роблять гідний внесок у реалізацію соціальної політики нашої держави.

Виступаючи посередником між виробництвом і споживачами, торгівля має сприяти структурним перетворенням у виробничій сфері з метою нарощування випуску товарів, небхідних для задоволення попиту населення. Висловлюю надію, що, сповнені почуття високої відповідальності за свою справу, ви зможете досягти стабілізації в роботі галузі і в складних умовах сьогодення безперебійно забезпечувати населення потрібними товарами.

Бажаю всім працівникам і ветеранам торгівлі, їхнім сім'ям міцного здоров'я, добра, миру, наснаги в праці на благо нашої держави.

Прем'єр-міністр України Є. МАРЧУК.

Від імені мусульман

Голова Меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемілєв надіслав 26 липня «від імені єдиновірців, братів-мусульман і за дорученням Меджлісу» послання Президентові Боснії і Герцеговини Алії Ізетбеговичу. У документі, зокрема, сказано: «Ми з обуренням стежимо, якого геноциду зазнає ваш народ. Бачимо, що зони безпеки, які гарантувала ООН, виявилися неефективними. Але розуміючи ваше становище, просимо не уподібнюватися до четників із Сербської Країни. Від імені кримських татар я прошу вас не піддавати небезпеці життя солдатів українського підрозділу миротворчих сил ООН... Переконані, що цей ваш крок сприятиме зближенню мусульман Криму і українців».

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №.23, ст.247) такі зміни і доповнення:

1. Абзац другий статті 4 після слів «норм і правил» доповнити словами «крім будівельних норм і правил».

2. У статті 6:

а) в абзаці першому пункту 1 слова «і перебувають під захистом держави» виключити;

друге речення підпункту 3 викласти в такій редакції: «Вартість відібраних зразків, якщо внаслідок випробування вони стали непридатними для подальшого використання за прямим призначенням, а також вартість випробувань зразків відносяться до витрат суб'єкта, який є виробником цієї продукції»;

підпункт 7 після слова «забороняти» доповнити словом «виробництво»;

підпункт 8 викласти в такій редакції:

«8) забороняти випуск і реалізацію продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, але не пройшла її у встановлені строки, а також продукції, виробництво якої проводилося без спеціального дозволу (ліцензії), якщо це передбачено законодавством»;

доповнити пункт 1 підпунктом 14 такого змісту:

«14) під час виконання службових обов'язків безплатно користуватися за службовими посвідченнями на території України всіма видами міського пасажирського транспорту за винятком таксі»;

б) пункт 2 доповнити абзацом такого змісту:

«Поновлення виробництва, випуску та реалізації продукції проводиться на підставі позитивних висновків повторної перевірки державним інспектором, витрати на яку оплачує підприємець».

3. Доповнити Декрет новим розділом VI такого змісту:

«Розділ VI
ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПОСАДОВИХ ОСІБ ДЕРЖСТАНДАРТУ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ

Стаття 9. Відносини Держстандарту України та його територіальних органів з правоохоронними органами

Працівники правоохоронних органів сприяють посадовим особам Держстандарту України та його територіальних органів у виконанні ними службових обов'язків, пов'язаних з державним наглядом за додержанням стандартів, норм і правил.

Стаття 10. Охорона особистих і майнових прав посадових осіб Держстандарту України та його територіальних органів

1. Посадові особи Держстандарту України та його територіальних органів під час виконання своїх службових обов'язків, пов'язаних з державним наглядом за додержанням стандартів, норм і правил, перебувають під захистом закону.

Держава гарантує захист життя, здоров'я, честі, гідності та майна посадових осіб і членів їх сімей від злочинних посягань та інших протиправних дій.

2. Посадові особи Держстандарту України та його територіальних органів, на яких покладено здійснення державного нагляду за додержанням стандартів, норм і правил, підлягають обов'язковому державному страхуванню.

Порядок та умови страхування посадових осіб визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. У разі каліцтва чи інвалідності, що сталися у зв'язку з виконанням службових обов'язків, посадовій особі виплачується компенсація в розмірі від річного до п'ятирічного грошового утримання (залежно від ступеня втрати працездатності), а в разі її загибелі — сім'ї загиблого виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічного грошового утримання за останньою посадою, яку він займав.

Збитки, завдані майну посадової особи Держстандарту України та його територіальних органів або членів її сім'ї у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, компенсуються в повному обсязі за рахунок коштів державного бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб».

У зв'язку з цим розділ VI вважати розділом VII, а статтю 9 — статтею 11.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ,
11 липня 1995 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» з дня його опублікування, а підпункт 14 пункту 1 статті 6 і пункти 2 і 3 статті 10 зазначеного Декрету в редакції цього Закону — з 1 січня 1996 року.

2. Кабінету Міністрів України в межах своїх повноважень прийняти рішення, що випливають з цього Закону.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 11 липня 1995 року.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації розглянула опубліковану в газеті «Голос України» від 14 червня 1995 року «Угоду між Російською Федерацією і Україною щодо Чорноморського флоту», укладену у м.Сочі.

Пильну увагу членів комісії привернули статті 1,3,5 цієї угоди, якими передбачено поділ майна колишнього СРСР, розташованого на території України, на основі якого створюється Чорноморський флот Російської Федерації та Військово-Морські сили України. Уряди сторін повинні врегулювати питання, що стосуються майна Чорноморського флоту (колишнього СРСР ?) і підписати щодо цього окрему угоду з урахуванням раніше досягнутої домовленості про поділ зазначеного майна у співвідношенні 50 на 50 відсотків.

Але ж позиції України при укладенні міжнародних угод визначені «Декларацією про державний суверенітет України», прийнятий Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 року, і яка є основою для прийняття нової Конституції та законів України. Закон «Про економічну самостійність Української РСР» від 3 серпня 1990 року № 142-XII, стаття 4 визначає, що основу економічної самостійності України утворює власність її народу на національне багатство. Земля, її надра, повітряний простір, водні та інші природні ресурси її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, весь економічний, науковий і технічний потенціал, розташований на території України, є власністю її народу. Відповідно до цієї норми статтею 1 Закону України «Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, що розташовані на території України», від 10 вересня 1991 року № 1540-XII та відповідно до «Віденської конвенції про правонаступництво стосовно державної власності, державних архівів та державних боргів» встановлено, що майно і фінансові ресурси підприємств, установ, організацій та інших об'єктів союзного підпорядкування, розташованих на території України, є державною власністю України.

Згідно із статтею 86 Цивільного Кодексу Української РСР та статтею 4 Закону України «Про власність» право власності — це врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування та розпорядження майном.

Право власності в Україні охороняється законом, згідно із нормами статті 2 Закону України «Про власність» та статтею 5 Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні», введеного в дію Конституційним договором, що набуває чинності з моменту його підписання Президентом України та Головою Верховної Ради України 8 червня 1995 року. Зокрема, стаття 32 Закону України «Про власність» встановлює, що суб'єктом права загальнодержавної власності є Верховна Рада України. На міністерства та інші підвідомчі Кабінету Міністрів України органи державної виконавчої влади покладено здійснення функцій по управлінню майном, що є у загальнодержавній власності, крім майнових комплексів підприємств, установ, організацій, управління якими здійснюють відповідні служби Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України згідно з законодавчими актами України.

Управління державним майном на передбачає права встановлення законодавчого порядку розпорядження державним майном, що випливає з Декрету Кабінету Міністрів України № 8-92 від 15 грудня 1992 року «Про управління майном, що є у загальнодержавній власності».

Пунктом другим статті 18 Конституційного договору між Верховною Радою України та Президентом України «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» законодавчо врегульовано, що правовий режим власності, майнові відносини на території України визначаються виключно Законами України. До речі, охорона права власності статтею 31 згаданого Договору покладена на Кабінет Міністрів України.

Звідси випливає, що органи виконавчої влади та посадові особи, в тому числі Президент України, який, відповідно до пункту першого статті 24 вище зазначеного Конституційного Договору, є гарантом додержання Конституції і Законів України, не мають права розпоряджатися державною власністю на свій розсуд або відчужувати державне майно на користь інших держав, юридичних чи фізичних осіб в іншому порядку, ніж встановлений Законами України.

Таким чином, відповідно до Законів України вказані положення статей 1, 3, 5 Угоди між Україною та Російською Федерацією щодо Чорноморського флоту не відповідають правовим нормам України, а спроби їх реалізації тягнуть передбачені законодавством наслідки.

Висновки комісії надіслано Президенту України, Голові Верховної Ради України, Прем'єр-міністрові України.

Прес-служба Верховної Ради України.

ЕКОНОМІЧНА РЕФОРМА: ПЕРШІ ДОСЯГНЕННЯ І ПРОБЛЕМИ

З ПОЧАТКУ реалізації проголошеного Президентом України курсу на радикальні економічні реформи минуло вісім місяців. Що ж змінилося відтоді? Де Україна сьогодні? Чи вірно був обраний шлях? Цими питаннями й розпочалася наша розмова з виконуючим обов'язки першого віце-прем'єр-міністра В. ПИНЗЕНИКОМ.

— Оглядаючись назад, у жовтень 1994 року, переконаний: стратегія реформування економіки, визначена Президентом України, була правильною. Пройдено непростий і болючий для населення шлях. Болючий, бо період боротьби з інфляцією відчувають усі. Можна згадати гостроту соціального клімату наприкінці минулого і на початку поточного року. Не хочу і не можу сказати, що соціальні питання зняті. Але зараз, коли інфляція становить 4,6— 4,8 % на місяць (хоча це ще досить багато), вона вже не робить такої «чорної справи», як раніше, знецінюючи доходи громадян. Звичайно, не обійшлося без помилок, прорахунків, відхилень від наміченого.

Найважливіший результат, який відзначають усі, — фінансова стабілізація. Вже кілька місяців підряд не треба негайно бігти до магазину витрачати зарплату, бо завтра ціни піднімуться. Економіка отримала більш-менш надійну опору — відносно стабільну національну грошову одиницю. Спростовано твердження, що карбованець не може бути конвертованою валютою. Сьогодні всередині України він вільно обмінюється на іноземні валюти. Інформація про його курс з'явилася у «Файненшл таймс». Скажу відверто: коли я її побачив ще в кінці минулого року, було приємно за карбованець, від якого раніше тікали.

— Вікторе Михайловичу, як виглядає нині Україна з точки зору можливості інвестування коштів в її економіку?

— Не можна сказати, що відбувся перелом в інвестиційній сфері. Але стартові умови для цього почали формуватися. Справа в тому, що існує обернено пропорційний зв'язок між інформацією та інвестиціями. Ніхто не хоче їх робити, коли під ногами хитається земля, тобто висока інфляція, дорогі кредити і неможливо спрогнозувати результати вкладень.

Що стало змінюватися? Інфляція, всі вже відчули це, різко впала. За останні два місяці (травень—червень 1995 року) проявляється більш швидше (це закономірне явище для подібної ситуації) зниження процентних ставок за кредит, ніж зниження інфляції. За травень темпи інфляції зменшилися на 1,2 процентного пункта (з 5,8 до 4,6 %), а місячні ставки на кредит — на 2,5 (з 152,2 до 122 % на рік, або з 12,7 до 10,2 % в розрахунку за місяць). В червні при незначному збільшенні інфляції (з 4,6 до 4,8 %) кредитні ставки зменшилися ще на 2,5 процентного пункта (з 122 до 91,9 % за рік, або з 10,2 до 7,7 % в розрахунку за місяць). В цілому за два місяці при зниженні місячної інфляції на 1 % місячні кредитні ставки впали на 5 %.

За період реалізації курсу Президента України на радикальні економічні реформи ставка рефінансування зменшилася з 300 % на рік до 60 %, і є всі можливості подальшого її зниження. А це вже непогані стартові умови для інвестиційних кредитів в економіку. Про передумови для відродження інвестиційної активності свідчить і загальна структура депозитів у банках (зростання частки строкових депозитів у банківській системі України з 36,9 % за станом на 1 жовтня 1994 року до 56,5 % на 1 червня 1995 року), а також структура строкових депозитів — значне зростання частки вкладів на строк до 1 року. Ця обставина вкрай важлива для надання банками тривалих інвестиційних кредитів. Справа в тому, що в період великої інфляції всі бояться вкладати гроші на тривалий час, тому і банки не можуть давати «довгі» кредити, бо це не їхні гроші, а власників «коротких» (на малий строк) вкладів. Закріпити цей процес може подальше зниження інфляції та її утримання на стабільно низькому рівні. При інфляції 1 % на місяць (на рік це 13 %) річні процентні ставки за кредит можуть бути в межах 20—25 %. Коли цей процес тривалий, не страшно нести гроші в банк на тривалий строк (2—3 роки), а банкам відповідно видавати на такі строки інвестиційні кредити.

— Багато українців опинилися у скрутному становищі в результаті підвищення цін, зокрема на житло та комунальні послуги. Як реформи в цілому вплинули на добробут людей?

— Стійке постійне зниження темпів інфляції (зростання цін з 72,3 % в листопаді 1994 року впало до 4,8 % в червні 1995 року), тобто того, що найбільше хвилює людей і б'є по них, породило нову, позитивну, тенденцію, і її не могли, не мали права не помітити працівники окремих секторів економіки. В лютому — травні 1995 року постійно зростала реальна середня заробітна плата, тобто номінальна (нарахована) заробітна плата зростала швидше, ніж ціни. Так, у лютому при зростанні цін на 18,1 % зарплата збільшилася на 30,9 %, в березні — відповідно 11,4 % і 19,8 %, квітні — 5,8 і 7,9 %, травні — 4,6 і 12,7 %. В цілому за лютий-травень 1995 р. середня заробітна плата зросла на 30 %, що перекрило її зниження, в перші чотири місяці реформ (зниження у жовтні 1994 р. — січні 1995 р. на 18,1 %). По відношенню до вересня 1994 р. в Україні реальна заробітна плата збільшилася на 6,5 %. Розумію, що це дуже невелике посування, можна і не помітити. Але цей невеликий поступальний рух іде чотири місяці (оперативні дані дають підстави віднести до них і п'ятий місяць — червень).

З жовтня 1994 р. постійно зростав доларовий еквівалент середньої заробітної плати. За курсом обмінних пунктів заробітна плата підвищилася з 23,3 долара (жовтень 1994 року) до 41 (травень 1995 року), тобто на 76 %. За офіційним курсом вона зросла з 26,4 до 47,9 долара, або на 4,45 долара щомісяця, починаючи з січня.

Нині доларовий еквівалент заробітної плати в Україні становить 63 % зарплати в Росії (76,4 долара в Росії — дані квітня 1995 року), тоді як у грудні 1994 року це співвідношення було 29,5 % (103,5 долара в Росії, 30,6 — в Україні).

Ми вперше досягли того, що в окремих секторах економіки, наприклад, в атомній енергетиці, зарплата перевищила 100 доларів на місяць.

Отже, є перші добрі паростки. Важливо їх не загубити. А це так просто зробити. Ми це довели власним досвідом попередніх років. Ми довели і те (сподіваюсь, ви це зрозуміли), що неможливо підвищити рівень життя людей, роблячи «добро» — піднімаючи одноразово в 2— 3 рази заробітну плату для всіх. Наслідок усі знають: стрімко ростуть ціни, падає життєвий рівень, бо інфляція вмикає потужні канали перерозподілу доходів.

Не можу не відчувати і не розуміти біль і страждання від сказаного тих людей, що нині у тяжкому становищі (в першу чергу це пенсіонери, інваліди, багатодітні сім'ї). І ми в боргу перед ними. Про них я хотів би поговорити окремо. Знаю і те, як боляче зачепило людей підвищення цін на житлово-комунальні послуги. На жаль, проглядаючи матеріали про надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг, бачу, що багато тих, хто має право на її отримання, не використали свого права. Користуючись нагодою, хочу інформувати: всі сім'ї, в яких плата за житлово-комунальні послуги (останнім часом до них включено скраплений газ і тверде паливо) перевищує 15 % середньомісячного сукупного доходу на сім'ю, мають право на допомогу в розмірі, що перевищує 15 %.

Але добра тенденція є. І краще щомісяця додавати людям по 2—3 % реальних доходів, ніж додати відразу 100 %, а через місяць— другий відібрати через інфляцію 120 %.

— Як утримати цей процес?

— Важливо не зірватися і втримати тенденцію подальшого зниження інфляції. Сьогодні можна сказати, що Україна вийшла на рівень світових цін. Це дає можливість, утримуючи цінову ситуацію від можливого розкручення інфляції, уникнути того, що викликає найбільші соціальні збурення — значної корекції цін. Фактично залишилась невелика група цін, де ще потрібна корекція, — житлово-комунальні послуги (зараз ціна становить 30—35 % реальних витрат у цій сфері). Тож украй важливо утримати цінову, інфляційну ситуацію від зриву. Хочу особливо наголосити на даному моменті, попередити можливі спекуляції в майбутньому — при утриманні низької інфляції. Якби зрив стався (сплюнько тричі), і ціна, наприклад, газу в доларовому еквіваленті впала в кілька разів (при тому ж номінальному значенні у карбованцях), було б надзвичайно важко (в соціальному плані) повернутися до вже досягнутого рівня.

Такий зрив призвів би до серйозних соціальних проблем, зумовлених спадом життєвого рівня населення, що відбуваються внаслідок спекулятивних перерозподільчих процесів у період високої інфляції.

— Депутати і населення часто запитують, коли буде заборонено обіг долара в Україні.

— А хіба його хтось дозволяв для обігу на базарах, на вулиці? Складно щось зробити. Хоча можливо. Але — силою економічного інтересу. Передумови для доларизації економіки почали формуватися. Всі це відчули: долар серйозно знецінюється. Тільки за 5 місяців поточного року знецінення становило одну третину (при інфляції за січень—травень 76,5 % курс долара зріс на 21,0 %). Але не поспішають позбуватися долара, хоч і наростають втрати від їх зберігання. Процес може початися і піти досить швидко при наявності достатніх валютних резервів НБУ (ця передумова вже майже є) та коли населення повірить у політику реформ, переконається, що процес фінансової стабілізації та його утримання став необоротним явищем.

— Багато говорять про мільярди доларів, що витекли з України й осіли на рахунках західних банків. Чи можливо їх повернути?

— По-перше, справді мільярди доларів «витекло». Точну суму назвати ніхто не зможе. По-друге, їх можна повернути, знову ж таки, силою економічного інтересу. Початок процесу покладено. За даними Мінстату України, у жовтні 1994 р. експорт за вільно конвертовану валюту становив 351,2 млн. доларів, надійшло валюти в Україну (враховано тільки долари США і марки ФРН) — 190,0, або на 161,2 млн. менше. Ситуація повторилася і в листопаді (негативне сальдо 304,8). З грудня 1994 року по квітень 1995 року почався зворотний процес. Надходження вільно конвертованої валюти в Україну перевищує експорт за таку валюту. В цілому за 5 місяців перевищення становить 503,5 млн. доларів.

Зрозуміла причина такого явища, в основі якої теж лежить фінансова стабілізація: потрібні карбованці. Затримка з поверненням доларів від експорту при відносному знеціненні долара до карбованця призводить до значних втрат. Але це тільки перші паростки. Закріпити їх може приватизація. Не хочу зараз говорити про це детально, хоча розумію неординарну реакцію на сказане (природа, походження грошей).

— Всі ми знаємо, що Україна має велику заборгованість перед Росією та іншими країнами світу. Які кроки зроблено в напрямку виплати зовнішнього боргу?

— На відміну від попередніх років у поточному році Україна перетворилася на справного платника боргів. У нас майже немає простроченої заборгованості за зовнішніми боргами. Ми повністю сплатили борги Росії та Туркменистанові — нашим головним кредиторам. Значно поліпшилися зовнішні платежі за газ. На 3 липня 1995 року поточна заборгованість за газ «Газпромові» Росії становила 106 млн. доларів, що на порядок менше, ніж у минулому році. На жаль, значно краще становище з розрахунками за газ відбувається на фоні значних внутрішніх неплатежів, сума яких зараз становить 206 трильйонів карбованців (майже 1,5 млрд. доларів). Тому забезпечення внутрішніх платежів за енергоресурси залишається однією з найсерйозніших і найскладніших наших проблем.

— Часто говорять про несумісність фінансової стабілізації та процесів структурної перебудови економіки.

— Якщо і є несумісність, то ось у чому: структурна перебудова без інфляції неможлива. По-перше, тільки подолання інфляції виявляє, де потрібна реструктуризація. По-друге, фінансова стабільність дає реальні інвестиційні ресурси для такої перебудови (ростуть довгострокові вклади в банки, ідуть приватні інвестиції, в тому числі іноземні).

— Але ж на це потрібні великі кошти. ФРН вклала в підприємства колишньої НДР сотні мільярдів. Де ми їх візьмемо?

— Треба і не треба вчитися на досвіді ФРН. Треба — бо вони провели реструктуризацію тисяч підприємств, перебрали їх, як то кажуть, руками, відділили окремі підрозділи, соціальну сферу, приватизували і вдихнули в них нове життя. Не треба — бо ми не можемо, і нам не потрібно вкладати такі кошти, як ФРН. Не можемо — бо їх просто в нас немає. Не потрібно — бо ФРН не мала іншого вибору. Підприємства колишньої НДР треба було виводити відразу на світовий рівень, інакше їх знищили б сильніші конкуренти західних земель ФРН. Ми можемо ставити простіше завдання: оживити підприємства для роботи на потреби внутрішнього ринку, де немає такої загрози, як у ФРН. А це тільки перший крок до виходу на зовнішній ринок (хоча дехто зробить це і відразу).

— Отже, наведені дані свідчать про те, що Україна робить перші кроки виходу з кризи...

— Сказав би обережніше: робить спробу стати на ноги, на шлях виходу з кризи. Зроблено немало, але мало. Не можна не відчути і серйозних проблем. Найгостріша з них — зниження інфляції виявило болячки економіки на мікрорівні. Вони проявляються в кризі платежів, структурній деформованості нашої економіки — це не тільки проблеми подальшого реформування економіки. Не можна забувати про гостроту соціальних проблем малозабезпечених громадян.

Нині можна говорити про завершення першого етапу реформ. Більше того, початок другого етапу мав відбутися ще у березні—квітні 1995 року. Цей етап пов'язаний з центральною зараз проблемою — структурними перетвореннями, на чому наголосив Президент України.

Йдеться не про заміну методів фінансової стабілізації якимись іншими, а їх доповнення в умовах подальшого її зміцнення структурними змінами в економіці. Процес перезрів. Затримка не тільки гальмує подальший хід реформ, а й загрожує зірвати отримані результати щодо фінансової стабілізації.

У номер

● *Київ*

До 10-річчя аварії на ЧАЕС

Кабінет міністрів України затвердив склад організаційного комітету з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 10-річчям від дня найбільшої техногенної та екологічної катастрофи сьогодення — ядерної аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

Як повідомляє прес-служба Кабінету міністрів, комітетові доручено посилити роботу щодо мінімізації наслідків катастрофи, забезпечення соціального захисту постраждалого населення.

Головою комітету призначено віце-прем'єра України з питань безпеки і надзвичайних ситуацій Василя Дурдинця.

● *Харків*

Тепер ліквідаторам аварії потрібна допомога. Медична

Станом на 26 липня по допомогу до медичних закладів звернулося близько 400 ліквідаторів аварії на Диканівській насосній станції. Основні скарги — дере в горлі й загальна фізична слабкість.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у штабі з ліквідації аварії, 11 учасників ліквідаційних робіт госпіталізовано.

Крім того, щоденно фіксують від 50 до 70 хворих на гострі кишкові захворювання.

● *Сімферополь*

У мусульман Криму — новий керівник. Тимчасовий

У зв'язку з від'їздом муфтія мусульман Криму Хаджі Сеітджеліля-ефенді на навчання до однієї з мусульманських країн у мечеті Керіб-джамі відбулися збори голів та імамів мусульманських громад, які обрали виконуючим обов'язки муфтія Асанова Сабрі-ефенді — заступника муфтія мусульман Криму.

● *Донецьк*

Непоступливий отаман

Лідер серед козаків Донбасу отаман Кальміуської паланки Українського козацтва Вадим Задунайський став переможцем спартакіади з українського національного багатоборства.

Непрості випробування чекали на кожного, хто виявив бажання взяти участь в козацькій забаві: кульова стрільба з пістолета, метання списа на точність, віджимання, а також подолання дистанції в півтора кілометра. Чемпіон набрав 743 очка.

Друге місце з 695 очками посів представник Приазовського куреня Олександр Селютін. На п'ятнадцять очок відстав донеччанин Сергій Талдонов, повідомляє Укрінформ.

● *Одеса*

Холера вже в Одесі

До Миколаївської і Херсонської областей, де зареєстровано захворювання на холеру, додалась Одеса. 26 липня до лікарні було доставлено одного хворого.

Загальна кількість хворих на холеру в Україні сягнула 317.

Як повідомили в Українському центрі здоров'я, госпіталізовано з діагнозом «холера» 136 осіб, 34 з яких у важкому стані, 47 — у стані середньої важкості.

За станом на четвер госпіталізовано також 123 вібріоносії. Починаючи з 5 червня, 7 хворих померли, четверо з них — поза клінікою.

Візит тижня

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Який партнер для нас Росія

Саме ці дані, на думку Прем'єр-міністра, регулюють міждержавні економічні відносини двох наших країн. А вони такі. У зовнішньоторговому обороті України частка Росії становить: з експорту — 42 відсотки, з імпорту — 47 відсотків. А Україна, приміром, лише в першому кварталі експортувала до Росії понад 70 відсотків продукції, а з імпорту цей показник становить 85 відсотків.

— От і визначайте, який для нас партнер Росія, — звернувся глава уряду до журналістів, — важливий, особливий чи стратегічний? І додав:

— Україна нині не в змозі обійтися без поставок з Росії енергоносіїв, кольорових металів, лісоматеріалів, сировини для легкої промисловості. Нині ми завозимо в основному з Росії 90 відсотків нафти, 60 — ділової деревини, 60 — газу, 80 — сировини для легкої промисловості, 80 — целюлози, 70 — комплектуючих для машинобудівних підприємств.

Євген Марчук навів ще й такі цифри: торік Україна не сплатила Росії ані шеляга за енергоносії — понад мільярд доларів. І хоча цього року ситуація вирівнюється, але уже з першого кварталу ми вийшли з боргом, що становить 406 млн. доларів. Однак у Москві вдалося домовитися (хоча і на жорстких умовах) про реструктуризацію боргу —відстрочку виплати до осені, що дає змогу нам перевести подих, але аж ніяк не заспокоїтися. Адже порушення графіка платежів загрожує не лише тим, що Росія зніме відстрочку, а й поставить під сумнів надання нам міжнародних кредитів.

До речі, щодо стратегічного партнера: загалом Україна заборгувала Росії за енергоносії 4 млрд. доларів, виплату яких вона відстрочила нам на 13 років. Де ще в світі знайдеться аналог цьому фактові?

Я слухала Прем'єра і думала: коли б він назвав ці дані два-три роки тому, деякі наші ура-патріоти, та й журналісти, на жаль, теж, швиденько «припаяли» б йому «антиукраїнську позицію» (згадайте лишень про москаля, який з'їв наше сало). Чи не запізно, коли вже влізли у борги, починаємо тверезіти? А наші економісти- стратеги, які на кожному стовпі клеїли папірці про те, що ми годуємо не лише Росію, а й усіх братів «по табору»? Промахнулися в підрахунках чи щось інше? Цих своїх «героїв», як кажуть, народ знає — історія не така вже й далека. Хоча і їх можна зрозуміти: такі твердження про можливості «нашого» сала, м'яса і цукру і вивели їх на гребень виборчої хвилі...

Але, певна річ, в одному вони мали рацію: наш цукор, соняшник, пшениця таки витягли б нас з ями, у яку вскочили, коли б вирощували їх хоча б у... п'ять разів більше, ніж споживаємо. А поки що треба набратися мужності й подивитися правді в очі: що нині маємо? І шукати шляхів співробітництва з Росією — нашим головним партнером, якому, судячи з усього, без нас теж не обійтися. Але інтереси свої пильнувати, бо ринок любить, щоб гроші лічили обидві сторони.

Як-от в історії з «Останкіно», що заявляє про мало не ідеологічну диверсію проти нього. А з'ясувалося, секрет простий: і їм платити за трансляцію треба вчасно, як і нам за газ, нафту, лісоматеріали. Тобто бути порядним, чесним і надійним партнером.

І шляхи до такого партнерства відомі: шукати механізмів врегулювання проблем, укладати двосторонні угоди і контролювати (якнайсуворіше) їх виконання. Просто? Мабуть, ні, бо скільки втрат від недотримання таких простих правил гри!

Прем'єр-міністр України вважає, що недотримання їх призвело до того, що, розірвавши зв'язки з Росією, ми втратили одне із джерел поліпшення економічної ситуації в нашій країні, а подекуди й можливості залучення іноземного капіталу.

Я знаю, відчувати себе боржником (і надовго!) і незатишно, і неприємно, і гідність зачіпає. Але, судячи з процесів, які відбуваються у царині україно-російських відносин, крига скресла і ми, сусіди (куди ві цього подітися), повернули одне одному назустріч. Звісно, кожен на цьому шляху насамперед дбатиме про власний інтерес.

Щоб у виграші були обидві сторони.

Людина тижня

В.О. МІНІСТРА ЮСТИЦІЇ ПОДАВ У ВІДСТАВКУ

***НЕСТАНДАРТНИМ** вчинком можна назвати заяву в.о. міністра юстиції Василя Онопенка про добровільну відмову від посадового крісла. Чи це жест відчаю, чи політичний метод боротьби?*

Будучи на державній службі, Василь Васильович ініціював проекти Цивільного кодексу (іменованого економічною конституцією), концепції судово-правової реформи й пенітенціарної політики, основні напрями політики у сфері захисту прав людини, законопроекти «Про політичні партії», «Про вибори»...

Пан Онопенко організував і очолив 33-ю ліком політичну партію в Україні — партію захисту прав людини. Мабуть, законотворча діяльність міністра юстиції і була гарантом цього захисту. Окрім того, Василь Васильович — один з лідерів українських соціал-демократів. Щоправда, серед братів по партії Онопенко нажив собі коли не ворогів, то серйозних опонентів. Не досягши консенсусу з низки політичних і ідеологічних питань, протиборчі сторони розірвали СДПУ на дві частини, на чолі однієї з яких став міністр юстиції. Його супротивники вважають таке верховенство незаконним і звинувачують пана Онопенка у використанні службового становища з корисливою метою. Ось через це і зчинився гармидер. І міністр потрапив «під ковпак»...

Як заявив Василь Онопенко, протягом восьми місяців він не міг домогтися аудієнції Президента. А це вже поганий знак. Більше того, в.о. міністра юстиції протягом кількох місяців відчував, як навколо нього нагнітається якась нездорова атмосфера, а за таких напружених обставин працювати на благо незалежної України він не може. Залишаючи добровільно пост міністра юстиції, хочеться вірити, Василь Онопенко не поховає свої знання та досвід, матеріалізує їх на новій посаді.

У професійних акторів і спортсменів є золоте правило: головне — вчасно піти. Політичний театр, схоже, також ним керується.

Ольга ВАУЛІНА.

Драма біля святої Софії: точка зору киян

Акцент тижня

***ПОДІЇ**, що відбулися під час похорону Патріарха Української православної церкви (УПЦ) Київського патріархату Володимира, привернули увагу далеко за межами України. Проте, мабуть, найбільш важливою є їх оцінка в «епіцентрі» подій. Центр «Демократичні ініціативи» здійснив вивчення громадської думки жителів столиці безпосередньо по гарячих слідах.*

Як же оцінюють кияни дії влади і керівництва УПЦ Київського патріархату?

Щодо дій патріархату, то тут переважає невизначеність оцінок: 20 % опитаних їх засудили, 44%, тобто більшість, свого ставлення визначити не змогла, 12% відповіли, що це їх не цікавить і 24% — підтримали.

Що ж до дій влади оцінки значно упевненіші й суворіші:

6 % опитаних підтримали дії влади цілком,

18 % — підтримали частково, бо влада перейшла межу допустимого,

54 % — засудили дії влади як незаконні й недемократичні,

18 % — відповісти не змогли,

решту дії влади не цікавлять.

Звичайно, важливо було з'ясувати питання, де, на думку киян, слід поховати Патріарха Володимира? От як розподілилися точки зору з цього питання:

38 % опитаних вважають, що поховання доцільно здійснити на території Софійського собору,

17 % — на Байковому кладовищі,

31 % — не змогли дати певної відповіді,

решту це питання не цікавить.

Звичайно, наведені оцінки подій, що відбулися біля Софії, відбивають безпосереднє емоційне сприймання їх киянами. Ще попереду — детальне розслідування причин і наслідків, пояснення обох сторін конфлікту тощо. Проте вже зараз ясно те, що сталося, недодає авторитету ані владі, ані церкві.

Фото Олександра НАУМОВА.

Подія тижня

Гра у війну з американцями

***ЧОЛОВІКИ** — це дорослі діти. І вони також полюбляють пограти у війну. Тим більше, коли це входить у їхні обов'язки. На нашу землю висадився десант Військово-Морських Сил США. Це зовсім не експансія або щось на зразок цього, але справа втім серйозна. Американці прибули на спільні вчення з хлопцями ВМС України.*

Широколанівський полігон, що під Миколаєвом, умовно охрестили державою Кіммерією й розпочали військові ігри... Уявивши, що в цій країні спалахнув збройний етнічний конфлікт, американсько-українські «миротворці» заходилися його гасити. Спільними зусиллями ворога було ліквідовано, мир відновлено й уявні кіммерійці задоволені. От коли б у житті так успішно розв'язувалися всі збройні конфлікти, на Землі був би мир і спокій.

Врукопаш погамувати агресора міг, мабуть, лише герой громадянської війни Василь Іванович. Нині часи не ті. Навіть для війни «навмисне» потрібні зброя і бойова техніка. У американських десантників дитячу заздрість викликав автомат Калашникова — надійна «іграшка» нашого війська.

Поки гралися — запріятелювали. У вересні українські морські піхотинці з десантом-відповіддю висадяться за океаном і в гостині потренуються долати конфлікти. «Важко в навчанні, легко в бою» — вирік полководець Суворов. А народна мудрість каже: вік живи, вік учись. Дай Боже, щоб і нашим, і американським солдатам не довелося застосовувати на практиці свої знання.

Ольга ВІТЕР.

На знімках: заступник командувача ВМС України контр-адмірал Микола Костров і куратор морської піхоти 6-го флоту ВМС США Рон Флемінг куштують миколаївський хліб.

Фото Олександра КРЕМКА.

Питання тижня

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

Одеський анекдот з київським підтекстом

ТРИНАДЦЯТОГО червня цього року Кабінет міністрів прийняв постанову № 421 про Державний департамент авіаційного транспорту. Там, зокрема, сказано і про підпорядкування департаментові деяких підприємств, установ, організацій. З поінформованих джерел стало відомо, що у кабінетах висотного будинку по проспекту Перемоги, 1, де міститься центральний апарат департаменту, виношують ідею підпорядкувати собі і знаний у всьому світі Київський міжнародний університет цивільної авіації, який є закладом Міністерства освіти.

У зв'язку з цим виникає ряд запитань. Чи доцільно підпорядковувати Міжнародний університет специфічному невеликому відомству, потреби якого становлять тільки 20 відсотків випускників вузу? Решта 80 відсотків випускників поповнюють лави спеціалістів інших галузей народного господарства — Мінмашпрому, Міністерства охорони здоров'я, Держмиткому, а також авіакомпаній іноземних держав. Готує вуз і кадрових офіцерів для Міноборони.

Чиновники департаменту запевняють, мовляв, перебуваючи у системі Міносвіти, КМУЦА не зможе готувати на належному рівні спеціалістів для галузі. Дивина та й годі. Університет готує спеціалістів для 85 країн світу, а для українського авіаційного відомства не зможе... Невже наше авіагосподарство на кілька порядків вище за відповідні галузі США, Франції, Китаю, Японії, Росії, Німеччини та інших країн, де успішно працюють випускники вузу. Виходить, як у тому одеському анекдоті про жінку, яка всіх задовольняла, крім одного піжона.

Все-таки університет — це багатопрофільний навчальний заклад. Тому високий педагогічний та науковий потенціал університету цивільної авіації, де працюють 120 докторів і 700 кандидатів наук, треба використовувати ефективно, по-державному. Бо після підпорядкування його департаментові статус цього знаного у всьому світі вузу безперечно знизиться: він може перетворитися на звичайний галузевий технічний вуз вузького профілю. І вже тепер можна прогнозувати відплив із КМУЦА професорсько-викладацького складу у комерційні структури, де професіоналів приймуть залюбки.

До речі, спеціалісти КМУЦА передбачають, що авіація України в перспективі буде використовуватися в основному на міжнародних лініях, а всередині нашої держави домінуватимуть автомобільний та залізничний транспорт. Тож на обивательському рівні жартують: мовляв, щоб розвиватися, департамент хоче підпорядкувати собі елітний вуз з його прекрасними будівлями. Треба ж показати свою масштабність.

Втім, прислухаємося до думки офіційних осіб.

Василь КРЕМІНЬ, керівник служби з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента:

Державний департамент авіаційного транспорту не має достатньо авторитетних структур, які б зуміли на належному рівні керувати навчально-виховним процесом у такому відомому вузі. Та такі функції йому і не властиві. Служба з питань гуманітарної політики заперечує проти підпорядкування КМУЦА департаментові авіаційного транспорту. Це шлях у глухий кут.

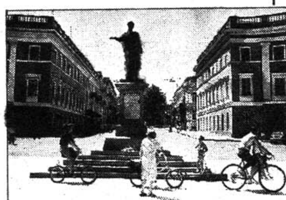
Михайло ЗГУРОВСЬКИЙ, міністр освіти:

Приклади свідчать, що відрив вузів від освітянських стандартів підриває фундаментальні основи вузівської підготовки. Жодне галузеве міністерство не володіє і не займається цим професійно. Тож при перепідпорядкуванні рівень університету безперечно знизиться. Він не відповідатиме стандартам вищої освіти. Про це я вже двічі доповідав з парламентської трибуни і дістав підтримку з боку Комісії з питань науки та народної освіти. Колегія Міносвіти також проти підпорядкування КМУЦА департаменту авіаційного транспорту.

Резонанс тижня

Не до тої Катерини...

НАША газета 15 липня під рубрикою «Скандал тижня» вже повідомляла про те, які пристрасті розгорілися навколо рішення Одеської міськради про повернення рядові вулиць міста колишніх назв та перенесення з однієї із центральних площ пам'ятника морякам-потьомкінцям і відновлення на тому місці пам'ятника імператриці Катерині Другій.

Голова Одеської обласної Ради, народний депутат України Руслан Боделан одразу після прийняття такого рішення міськради висловив своє негативне ставлення до нього. А після призначення його Указом Президента головою облдержадміністрації на першій же прес-конференції ще раз зробив із цього приводу необхідні, на його думку, роз'яснення й уточнення:

— По-перше, з юридично-правової точки зору рішення міськради щодо перенесення пам'ятника потьомкінцям неправомірне, оскільки пам'ятник той споруджувався за рішенням уряду. Отже, тільки Кабінет міністрів вирішуватиме його долю. А оскільки я тепер голова облдержадміністрації зобов'язаний контролювати дотримання на місцях урядових рішень, то запевняю: пам'ятника морякам-потьомкінцям ніхто не чіпатиме.

По-друге. Ми маємо враховувати і політичний аспект проблеми, — сказав далі Р. Боделан. — Заради чого перейменування вулиць і перенесення пам'ятників? Ясно поки що одне: не заради діла. Рішення розбурхало пристрасті, викликало протистояння, виконання його може порушити соціальну й політичну стабільність. Допустити цього ніяк не можна.

По-третє. Аморально витрачати зараз чималі кошти на подібні заходи. Краще їх спрямувати на соціальний захист людей.

Попередня публікація в «Голосі України» на цю тему закінчувалася сподіванням на те, що опоненти стримають пристрасті, взаємні звинувачення і, дивись, дійдуть якоїсь згоди, аби не поглиблювати протистояння. Роз'яснення й позиція голови Одеської обласної державної адміністрації Руслана Боделана розставили, здається, всі крапки над «і»: рішення Одеської міськради і протиправне, і недоцільне, а тому виконаним бути не може. В усякому разі — на даному етапі.

Так що в'їзд Катерини Другої до Одеси на білому коні, схоже, відміняється.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімку: А Дюка в Одесі поважають.

Фото Олександра КРЕМКА.

Нехлюйство тижня

ОГІРКОВІ ПРИГОДИ

ЩО огірок плід делікатний, відомо всім: за день-два на спекотному сонці, він хрумкий, соковитий, стає нестандартним жовтяком. Аби такого не сталося, у селі Слобідка Миргородського району на Полтавщині як тільки настає пора достигання овочів, що збігається у часі із жнивами, на плантації виходять старі й малі — не пропало б добро. Отож, коли огірки «дійшли», їх зібрали і поспішили завезти свіжу продукцію в Миргород, нехай, мовляв, смакують городяни й відпочиваючі здравниць свіженькими огірками або ж засолюють та маринують.

Але вантажівка помандрувала по базах, курортах і повернулася в село... з огірками. Вони виявилися нікому не потрібні. На консервному заводі облспоживспілки, з яким, до речі, в господарстві є угода про постачання овочів, повідомили, що приймають лише до 16-ї години. Більш того, переробники зажадали, аби селяни привозили разом із огірками... банки і кришки. Отакої! А де їх брати — у полі вони не ростуть.

Прикро від чиновницької зневаги до селянської праці взагалі і городньої ланки бабусь зокрема. Та ще більш прикро те, що гине, марнується вже вирощене, а відтак усі ми біднієMо...

Павло КАРНАУХ.

Полтавська область.

Від редакції. Цими днями до редакції надходять подібні повідомлення буквально з усіх областей України: там нікуди подіти зібрані ягоди, гриби, там гинуть вирощені помідори, огірки, кабачки. Вже тепер тривожаться картоплярі — куди подінуть бульби, овочівники — де «прилаштувати» капусту, моркву. Розуміють усі: щось у країні не так, якщо за такого дефіциту продуктів ми ще допускаємо таке марнотратство. Звичайно, на перспективу мусимо дбати про базу для перероблення, для зберігання. Але ж треба щось робити, і негайно, щоб не втрачати цьогорічне. Мабуть, потрібні негайні рішучі урядові заходи, аби народ отримав те, що виплекано хліборобськими руками.

Сюрприз тижня

Хто їв наше м'ясо? Мерщій до лікаря

Вогнище сибірки виявлено на одній з тваринницьких ферм колгоспу «Світлогорський» на Дніпропетровщині.

Падіж худоби тут почався ще місяць тому, але ветеринарні працівники не поспішили забити тривогу. Тварин просто почали активніше пускати під ніж, а їхнє м'ясо відправляли в місцеві їдальні. Лише з часом на території господарства було встановлено карантин. Сьогодні вже госпіталізовано двох з ознаками захворювання. На думку медиків, їхнє здоров'я у безпеці. Але через те, що виявлене вогнище зареєстрували з великим запізненням, санітарні лікарі змушені взяти під посилений нагляд більш ніж триста чоловік.

Укрінформ.

Феномен тижня

Німецьку знала «білочка»

Медпрацівники реанімації запорізької міськлікарні №9 зіткнулися з цікавим проявом хвороби делірум тоеменс, а по-народному просто «білочки».

У відділенні на лікуванні перебував пацієнт, який у стані «білої гарячки» розмовляв німецькою мовою. Коли хворий очуняв, з'ясувалося, що в нього незакінчена середня освіта і по-німецьки він ані телень, повідомляє «Подія-Іпринда».

Аварія тижня

Коли відмовляють гальма

27 липня потяг станції Інкерман під час транспортування шести вагонів з піском потерпів аварію.

Загинув машиніст, тяжких поранень дістали троє залізничників, яких доставлено в міську лікарню. Нещастя скоїлося на допоміжній колії, що веде до Морського заводу та заводу «Парус». На цьому відрізку — складний рельєф місцевості, багато поворотів, затяжний спуск. З невідомих причин у состава не спрацювали гальма.

ПОПРАВКА

У повідомленні прес-служби Промінвестбанку України (27 липня № 138) зроблено технічну помилку, кінець четвертого пункту слід читати: «... отже найнадійнішим місцем вкладання коштів».

Страйк тижня

ШАХТАРІ БОРГІВ НЕ ПРОЩАЮТЬ

Застрайкували гірники шахти імені Стаханова об'єднання «Червоноармійськвугілля».

На найбільшій шахті в Донбасі працює більше як 5 тисяч гірників, єдина вимога яких — виплатити зарплату в повному обсязі і вчасно. Середня зарплата робітників становить 25 мільйонів. На 24 липня борг їм становив 34 мільярди.

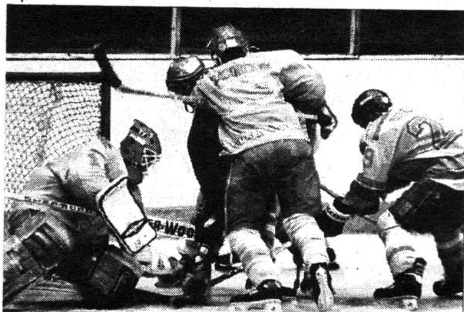
Така ситуація характерна для всіх вугільних підприємств регіону. 8 з майже 20 шахт в Донецьку досі не отримали зарплату за половину травня. Обстановка на шахтах напружена.

Головною причиною затримки зарплати керівництво вугільної галузі вважає заборгованість вугледобувникам підприємств-споживачів за поставлене вугілля.

Як повідомляє «Подія-Іпринда», в цьому зв'язку 25 липня на шахтах Донбасу припинили відвантажувати вугілля підприємствам, які не сплачують за нього. Це рішення ухвалили спільно міністр вугільної промисловості України і голова ЦК профспілки її працівників.

Сергій ЧЕРНИХ, радник президента державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавство»

«ДОБИВАННЯ» ШАЙБИ,
або Атака на капітана

УСІ, ХТО цікавиться хокеєм, знають нехитрий, але досить ефективний прийом «добивання» шайби. Гравець різко вкидає її в зону перед воротами противника, а вже потім уся атакуюча команда буквально «навалюється» на воротаря та захисників сторони, що обороняється, й намагається забити, безупинно обстрілюючи ворота. І дуже часто, в метушні, у сум'ятті атакуючим вдається досягти мети.

Тобто, переможцем у боротьбі біля воріт часто виходить зовсім не той, хто майстерніше грає, а той, хто сильно «навалюється» на противника, прагнучи придушити його волю та опір, скувати маневр, змушує помилитися в напруженій ситуації.

Становище, що склалося останнім часом навколо державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавство», дуже нагадує мені ситуацію з «добиванням» шайби в хокеї. З тією лишень різницею, що «воротами» сторони, яка обороняється, є інтереси державної судноплавної компанії, а, отже, держави, тобто України, якій вона належить і чиєю властністю керує. А поразкою в цій, з дозволу сказати, «грі» буде втрата незалежною державою власного морського торговельного флоту і, як наслідок, можливості проводити незалежну зовнішньоторговельну політику. Отака висока ставка в цій «грі»!

А «гравців» навколо ДСК зібралося цілком достатньо. Тут і члени команди колишнього керівництва АСК «Бласко», що не склалося, але скандально відоме в усьому світі, які щедро роздають інтерв'ю і виступають «експертами» й консультантами у декого з високопоставлених службових осіб як в Одеській області, так і в країні.

СТАНОВИЩЕ, що склалося останнім часом навколо державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавство», дуже нагадує мені ситуацію з «добиванням» шайби в хокеї. З тією лишень різницею, що «воротами» сторони, яка обороняється, є інтереси державної судноплавної компанії, а, отже, держави, тобто України, якій вона належить і чиєю властністю керує. А поразкою в цій, з дозволу сказати, «грі» буде втрата незалежною державою власного морського торговельного флоту і, як наслідок, можливості проводити незалежну зовнішньоторговельну політику. Отака висока ставка в цій «грі»!

Тут часто-густо, на жаль, і ті, кому за їхнім положенням, належить не тільки охороняти інтереси пароплавства, а значить і держави, а й рішуче покладати край спробам дезорганізувати його роботу й запобігти шкоді національним інтересам України.

Подолавши опір відомих політичних сил, наприкінці вересня минулого року до керівництва Чорноморським пароплавством прийшов авторитетний капітан О.В. Коваль. Аналіз, що на його доручення було проведено фахівцями, свідчить — нове керівництво отримало тяжкий спадок: борг на суму більш як 263 млн. американських доларів.

Загалом такі цифри становлять комерційну таємницю і не оприлюднюються. Та, враховуючи, що «доброзичливці» пароплавства давно розголосили їх на весь білий світ, назву їх і я.

І ось, отримавши такий «спадок», О.В. Коваль та його прихильники почали працювати. Глибоко переконаний: за такої заборгованості не зможе нормально працювати жодна фірма в світі. І все-таки за 6 місяців поточного року прибуток пароплавства становив 26,5 млн. американських доларів, що на 10 млн. більше порівняно з аналогічним періодом минулого.

І ось у найнапруженіший момент, коли стрілка «барометра» зсувалася до позначки «ясно», на пароплавство обрушився шквал атак.

Я кажу не про затримані на вимогу іноземних кредиторів за кордоном 28 суден ДСК. Зважаючи на борги пароплавства, про які вони дізналися, кредитори прагнуть захистити свої гроші, вимагаючи повернути борги: поверніте гроші — звільнимо судна. Тут усе зрозуміло.

Та як зрозуміти лист генерального директора Чорноморського головморагентства «Інфлот» О.В. Чаленка від 01.06.95 року з попередженням, що, оскільки борг ЧМП «Інфлоту» сплачено лише частково (більш як 2,1 млн. доларів), то адвокатська компанія в Лондоні на вимогу «Інфлоту» приступає до арешту суден ДСК!

Сьогодні ЧМП — державне підприємство, і «Інфлот» — державне. Обоє входять до системи одного міністерства — Мінтрансу України. І ось двом державним підприємствам України, можливо, доведеться розбиратися через іноземний суд! Тут будь-хто, навіть не дуже компетентна людина скаже: не знаю, хто там виграє — ЧМП чи «Інфлот», але Україна програє, це однозначно. Адже лише пред'явлення позову в іноземному суді, послуги адвокатів, переклад документів, відрядження за кордон представників сторін ляжуть безповоротними втратами на вбогий і без того валютний бюджет України! Свого листа директор «Інфлоту» надіслав не тільки до ЧМП, а й до Верховної Ради, Мінтрансу, в департамент морського й річкового транспорту, прокуратуру. На жаль, у мене немає даних, як саме у цих шанованих установах поставилися до більш ніж оригінальної пропозиції керівництва «Інфлоту».

Утім, не відстають від «Інфлоту» й інші.

У суботу 3 червня ц.р. о 12.00 з департаменту морського й річкового транспорту на ім'я президента ДСК надійшла телефонограма, що приписувала: до 20-ї години того самого дня подати в департамент зведення про заарештовані за кордоном судна ЧМП та пропозиції щодо їх визволення.

Така постановка питання й неабияка оперативність могли б викликати просто захоплення, якби... Якби в пароплавстві не було відомо про те, що деякі судна ЧМП перебувають за кордоном з листопада-грудня 1994 року, і про це добре знають у департаменті навіть із газет!

Але й це ще не все. Буквально за день, напередодні, з того самого департаменту надійшов запит, на виконання якого відводилося лише 12 днів і який містив стільки запитань, що, судячи з доручень, зроблених президентом ДСК, на їх відпрацювання залучалася більша частина керівників підрозділів компанії.

Та якщо врахувати, що через три дні після цих «паперових наскоків» до ЧМП приїжджала комісія з Києва, то заявку на видимість «керівництва» роботою ДСК ЧМП з боку департаменту було зроблено досить вагому.

Не можна не сказати й про візит останньої (дай-но, Боже!) комісії до ЧМП з Києва, яку очолював колишній віце-прем'єр В.Н. Плітін (сам він до Одеси не приїздив).

На мою думку, роботу даної комісії слід занести до Книги рекордів Гіннесса. Судіть самі: прибули гості з Києва в понеділок 5 червня, поїхали — 7. Працювали, здебільшого, в приміщенні облвиконкому, куди й викликали спеціалістів пароплавства. Задля об'єктивності зазначу, В.І. Тараба — начальник управління Кабінету міністрів, — який керував безпосередньо комісією, відвідав ряд суден в Одесі та Іллічівську. Підсумки перевірки доповідано в Кабінеті міністрів.

Не можна не сказати й про те, що вже безпосередньо перед самим засіданням Кабінету міністрів з-за кордону від однієї з іноземних фірм, від якої нинішнє керівництво ДСК ЧМП зажадало повернути флот пароплавства, що перебуває в її менеджменті, надійшов лист, у якому керівників України попереджали про наслідки таких дій з боку ЧМП. Мало того, у листі містилася пряма рекомендація про бажану зміну керівництва державної судноплавної компанії!

Можна було б навести ще приклади, та хіба й цих замало?

То «що» чи «хто» за всім цим стоїть? Хто організував «вкидання» шайби та її «добивання»? Візьму на себе сміливість зробити висновок: цю, а точніше, ці атаки на компанію, на її президента вели ті, кому заважає О.В. Коваль. Заважає тим, що не допустив і не допустить втрати Україною можливості проводити незалежну зовнішньоторговельну політику; перешкоджає розпродажу за безцінь державного майна (флоту) в приватні руки; розриває кабальні та явно невигідні для ЧМП та України договори, укладені

НЕ МОЖНА не сказати й про те, що вже безпосередньо перед самим засіданням Кабінету міністрів з-за кордону від однієї з іноземних фірм, від якої нинішнє керівництво ДСК ЧМП зажадало повернути флот пароплавства, що перебуває в її менеджменті, надійшов лист, у якому керівників України попереджали про наслідки таких дій з боку ЧМП. Мало того, у листі містилася пряма рекомендація про бажану зміну керівництва державної судноплавної компанії!

попереднім керівництвом компанії. Звідси й цькування, й нападки на нього особисто та людей з його оточення.

Звісно, тяжко все це. Та хочеться вірити, що службові особи і в Одесі, і в Києві розберуться: хто керував цією атакою на капітана О.В. Коваля, хто намагається добиванням «економічної шайби» проломити стіну в незалежній зовнішньоторговельній політиці України, кому вигідний крах найстарішої судноплавної компанії, ім'я якої — «Чорноморське морське пароплавство».

Певен, відповіді на ці запитання буде дано.

Одеса.

Алла РОМАНЧУК, «Голос України»

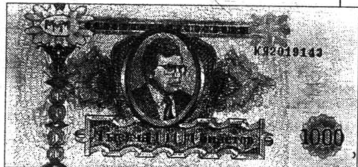
Чи знайде МММ в Україні голубкових?

П'ЯТЬ місяців тому без особливого галасу і майже скромно в Україну приїхали представники скандально відомого російського АТ «МММ». Прописалися у Мінській райдержадміністрації, назвали себе «KDM, ltd» і оселилися біля Софійського майдану. А далі пішла копітка й напружена робота по збиранню «добровільних пожертвувань» — тепер це називається так.

Для тих, хто вже встиг забути, що таке МММ, нагадаємо кілька «історичних» фактів.

Російська корпорація «МММ» постала 1988 року з кооперативу по продажу дешевих імпортних комп'ютерів. Далі з'являється чековий інвестиційний фонд «МММ- Инвест», який, за словами самих підприємців, стає найбагатшим чековим фондом Росії. Кажуть, його акції оцінюють у 100 млн доларів. До речі, частину цих акцій, за словами директора «KDM» Дмитра Фоміна, С.Мавроді планує продати, аби повернути гроші вкладникам і затерти минулорічний скандал.

На початок 1994 року основні доходи «МММ» добувало на фондовому та фінансовому ринках, оперуючи ваучерами, акціями приватизованих підприємств, а також конвертованими й так званими «м'якими» валютами.

Кажуть, справи йшли непогано, якщо не брати до уваги регулярні конфлікти з владою та податковими інспекціями, котрі й наштовхнули цих російських бізнесменів на думку свідомого уникнення будь-якого контролю. Ось тоді Мавроді й проголошує ідею незалежності від держави, а своїм вкладникам пропонує спілкуватися за правилом: «принцип взаємної довіри вищий за принцип формальних зобов'язань». Тобто — жодних гарантій, що й підтвердив пан Фомін.

Але вершиною винахідливості «МММ» став випуск в обіг нецінних паперів, так званих «білетів «МММ», які й привезла в Україну фірма «KDM». І весь фокус полягає в тому, що ці білети є лише «поліграфічною продукцією», котра не може бути інструментом регульованого державою фондового ринку. Це робить неможливим втручання держави в діяльність корпорації (ніякої ліцензії не потрібно). А введення нової форми взаємостосунків з вкладниками, так званих «добровільних пожертвувань», усуває контроль з боку податкових органів, бо, відповідно до законодавства, добровільні пожертвування громадян не оподатковуються.

Погодьтеся, сам Бендер позаздрив би винахідливості сучасних ідейних борців за грошові знаки.

І все ж білети МММ уже продають в Україні й, за словами Д.Фоміна, їх придбали близько 10 тисяч наших співвітчизників. Кажуть, «національна валюта» російського АТ друкується за межами СНД, має 7 ступенів захисту і розповсюджується в Білорусі, Болгарії та Румунії. В останній, за чутками, вже розгорівся скандал, схожий до російського.

. Згадалося, як один з українських бізнесменів назвав «МММ» взірцем фінансової свободи. Та ні для кого не секрет, що така «усвідомлена необхідність» досягається сьогодні шляхом віртуозного лавірування в тенетах недосконалого законодавства та грою на азартних почуттях наївних громадян, котрим уже давно слід зрозуміти, що в подібних сеансах одночасної гри свої кровні гроші можна програти, до того, як зробити чергове «благодійне пожертвування» (невідомо на які цілі), не зайве буде згадати про те, що довіра, на котру робить ставку «МММ», — поняття відносне, й кожний розуміє його по-різному.

Теодозія ГОРБАЧ, журналіст

Давайте полікуємо самі себе

ВОЛОДИМИРА Петровича Гарницького ми шукали по Києву довго. Кілька років тому він лікував від тяжкої недуги — хронічного алкоголізму — нашого близького знайомого. Позаду залишилися неодноразові перебування в ЛТП, цілковита безнадія і вимучені дощенту рідні та близькі. Начебто за чарівним помахом палички, людина не пила п'ять років. А що це таке після сліз, горя і розпачу знає тільки той, хто сам це пережив. Звичайно, було і відчуття прихованої тривоги, адже знали: якщо знайомий знову «зірветься», то його може розбити параліч, а то й спіткати смерть. Але виходу не було. І ось після вказаного терміну кодування все почалося спочатку. Тому знайти цього лікаря — означало продовжити спокій у сім'ї вчорашнього алкоголіка.

І от ми Володимира Петровича знайшли. І він ще раз продемонстрував те, що ніяк не вкладалося в наші голови. Це настільки вразило, що від очевидного скептицизму наших знайомих не зосталося й сліду.

Опісля я прийшла до лікаря на сеанс, подивилася як він вселяє у здавалося б безнадійно хворих людей надію і віру, як спокійно робить свою справу. А потім ми розговорилися.

— Я не екстрасенс, я психотерапевт, — одразу наголосив В. Гарницький. — Закінчив медичний технікум, потім — мединститут. Лікую не органічні ураження, а лишень функціональні. Ніколи не кажу, що це вилікую. А пропоную пацієнтам: «Давайте полікуємо самі себе».

— Тобто, у вас головна мета — «запустити» саморегуляцію.

— Лише саморегуляцію. Окрім того, я ще даю біоенергетику, біомагнетизм — тобто, все у комплексі. Це моя власна методика. Я її ніколи не розкриваю, тримаю у секреті. І ефект від лікування, як правило, позитивний.

— Скільки років займаєтеся цією справою?

— Психотерапією та наркологією — з 1984 року. Почав з неврастенії, потім працював з бронхіальною астмою. Хоч і знаю, що бронхіальна астма невиліковна, але після мого втручання у багатьох дітей самопочуття поліпшувалося. Потім бачу — захворювання щезає, чи, як у народі кажуть, — розсмоктується. А фактично воно переходило у «дрімоту». Бо всі захворювання, окрім спадкових, зв'язані з нервами і виникають на нервовому грунті.

— Чи може ця хвороба знову «пробудитися»?

— Може. Але якщо людину навчити керувати собою, своїм організмом, робити холодні обтирання зранку, то хвороба, як правило, відступає. Тепер це називають лікування за методом Іванова, але насправді це звичайнісінька психотерапія — раніше наші баби і діди цим займалися. Бо за рахунок зміщеної нервової системи сигнал хвороби подавляється, а внаслідок стресу — болячка повертається, знову нагадує про себе. **Отже, доки людина займається загартуванням,** до тих пір їй гарантовано безпеку, а як тільки пацієнту сказати, що він хворий, то людина знову сідає на таблетки, зосереджується на своїй хворобі, процес поглиблюється, а відтак недовго і до летального фіналу. Кожен лікар повинен знати психологію людини, психоаналіз, як, зрештою, і свої можливості, не перебільшувати їх. Я, скажімо, знаю, що мені вдається вилікувати, а чого — ні. Тому і не беруся допомагати онкохворим чи зараженим СНІДом, бо це невиліковні люди.

— Є люди, яким ви врятували життя. А чи трапляються смертні випадки?

— Як правило, до мене приходять пацієнти вже в останній стадії алкоголізму, коли людина практично не може вести хоч будь-який спосіб життя. Так би мовити, на грані життя і смерті. Я всіх попереджую: за умови кодування можливий навіть летальний варіант. Це звісно, ризик, але заради тих, хто долає хворобу і повертається до нормального життя, мабуть, треба ризикувати.

— Чи бувають випадки, що ваші пацієнти знову беруться за чарку?

— На жаль, не без того. І коли закінчується термін кодування, буває, пробують: а як зреагує організм на алкоголь? І йде повернення до старого, причому значно швидше, ніж це було спочатку. Бо процес пиття також закодований у корі головного мозку пацієнта, а мій код його стирає, але не до кінця. Це чимось схоже на магнітну плівку, яку стерли, але за бажання, прокрутивши цю плівку через чутливіше поле, отримаємо старий запис.

— Чи можна вилікувати хронічного алкоголіка, скажімо, в лікувально-трудовому профілакторії?

— У ЛТП змушують лишень працювати. А вже лікування — похідне, вторинне. Я, наприклад, хворих алкоголіків поважаю, я їх люблю. Вони — слабохарактерні. Сильні можуть за себе постояти, зірвати злість на начальникові, а слабкий вбирає у себе і носить, а потім шукає розради, порятунку в чарці. В Америці та інших цивілізованих країнах є анонімні клуби лікування від алкоголю, в Японії ставлять муляжі начальників, біля яких можна викричатися, побити їх, тобто зняти стрес, розвернутися і піти. А спеціальний персонал приводить потім цю ляльку до нормального стану. Людина без психоемоційного розвантаження не може жити. А в нас викликають до начальника і не кажуть — з приводу чого викликають. І поки той чиновник дійде до кабінету — в нього вже стрес. Ось чому ще люди ходять до церкви — їм там стає легше. Священик — це також своєрідний психотерапевт. Полум'я свічок, спокійний спів, амплітуда хвилі — все це заспокоює людину.

НА ТОМУ наша розмова обірвалася: до кабінету увійшла жінка з дівчинкою, котра хворіла псоріазом, — тепер у неї всі «бляшки» щезли, але щороку мати приводить дитину до лікаря на профілактику. Про всяк випадок.
Робочий день Володимира Петровича продовжувався — його, на щастя, знаходили люди, яким він конче потрібний.

Київ.

Володимир ЛИТОВЦЕВ, журналіст

«Агей, Гейченки!..»

СЕМЕН Степанович Гейченко — це ім'я відоме багатьом. Протягом усього життя С.Гейченко був вірним лицарем пушкінської музи, майже півстоліття очолював музей-заповідник О.Пушкіна в Михайловському. Зібрав чимало цінних документів, свідчень про життя поета та його оточення. Перу члена Спілки письменників, Героя Праці належить понад десять книжок.

Доля подарувала мені коротке епістолярне спілкування з цією людиною. Одного разу, років десь п'ять тому, коли на Донеччині було створено Пушкінське товариство, мій колега-журналіст Юрій Доценко сказав: «Краєм вуха почув, що відомий хранитель Пушкіногір'я Семен Гейченко — родом з Донеччини». Підтвердити це міг лише сам Семен Степанович. Я надіслав листа до Михайловського. Невдовзі отримав таку відповідь:

«За родоводом батька, — повідомлялося в листі, — я син Степана Івановича Гейченка з колишнього села Шахового (нині Октябрське Добропільського району. — **Авт.**). Маленьким хлопчиком мене зрідка возили із Санкт-Петербурга сюди, до бабусі. Гейченків тоді в Шаховому було чимало: рідні, двоюрідні, троюрідні... А тепер мені приємно, що є вони в бухті Тіксі, Свердловську, Алма-Аті, Львові, Харкові, Москві, Белгороді тощо. Всі вони — із запорозьких козаків, відданих Катериною II поміщикам, садиби яких були довкіл міст Бахмута, Слов'янська та інших. До речі, сільське прізвисько мого батька в Шаховому було «Доморід»...».

У сучасному донецькому селі Октябрському чимало Гейченків. Про це дізнався у місцевій сільраді. Старожили показали мені шлях до невеличкої хатинки на околиці. Тут я і зустрівся з Олександрою Петрівною Ремез — двоюрідною сестрою Семена Степановича Гейченка.

Господиня показала сімейний альбом, листи брата, вирізки з газет і журналів — статей про нього. Багато розповідала сама. Родовідне дерево Гейченків, як з'ясувалося, дуже розлоге: у Степана — батька літературознавця — були брати Петро, Федір, Гаврило та Никифір, сестра Наталія. Дід Іван вважався на селі майстром на всі руки, вміло вів господарство, у доброзвичайності й суворості виховував своїх дітей, опісля допомагав їм чим міг. 1931 року діда розкуркулили, господарство Гейченків зубожіло. По смерті старих і хати не лишилося.

Повідала Олександра Петрівна, як була в гостині у брата показала кілька любительських фотознімків, на яких вони разом на тлі чудової природи і пам'яток Пушкіногір'я...

Для нарису про рід Гейченків не вистачило найістотнішого — зустрічі з головним героєм. Семен Степанович запрошував у гостину — до Михайловського. Але зустріч з ним так і не відбулася. Невдовзі С.Гейченка не стало...

Як же багато зробив для Росії, її культури й пам'яті нащадок запорозьких козаків! Якщо доведеться вам колись побувати у Михайловському, на древньому городищі Воронич, де покояться вірні друзі поета, схиліть голову й над могилою нашого земляка — лицаря- хранителя пушкінської ліри.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Мій дім— моя фортеця

Поспостерігайте за собакою під час прогулянки в ліс або пролісок. Ваш чотириногий друг, помітивши купину, пеньок чи кущик, обов'язково зупинятиметься біля них—мітитиме територію. І хоч мешкає він у комфортабельній квартирі, відлучений від світу живої природи, але хоч раз з'явившись у її лоні, одразу пускає в хід запрограмовані звички.

Для урбанізованого пса це тепер проста формальність. А ось для лісового мешканця мічення території — нагальна необхідність. Адже тут минає його життя, тут він полює, годує свою сім'ю. І якщо зайшлий звір посягає на це місце, значить, його треба захищати усіма наявними засобами й можливостями. Як правило, в таких сутичках гору бере господар території. Бо на його боці моральна перевага — дома і стіни допомагають.

Мітять територію птахи і звірі по-різному. В Селятинському лісництві (це в Буковинських Карпатах) місцеві лісники показували мені подряпини на стовбурах буків і смерек. Як з'ясувалося, то були ведмежі «автографи». Залишаючи їх, кожен карпатський «вуйко» намагається дістати лапою якомога вище. Це засторога тому, хто прийде сюди зі сторони: дивись, мовляв, який я спритний та дужий, спершу подумай, чи варто сюди потикати носа.

Голоси птахів це теж свого роду мітки. Зачує пришелець дзвінку пісню — для нього це знак того, що тут уже є господар. Соловей чи шпак зовсім не претендують на звання неперевершених солістів, як ми собі думаємо. Своїм співом вони передусім охороняють вибрану для проживання територію.

Треба знати й таке: собака стереже дім не тому, що любить свого господаря, а тому що відстоює від посягань власну територію.

Мітки, які роблять тварини, адресуються лише представникам свого виду. Тому часто на одній і тій же території можуть мирно співіснувати борсуки й лисиці, олені й кабани. І ніяких тобі конфліктів — адже в кожного свої смаки, свій стіл. Подібних випадків хоч одбавляй у нас на Буковині. У Турятському лісництві я упродовж кількох років спостерігаю, як уживаються на одній території кабани й олені, лисиці й єноти.

Пропоную вашій увазі дві фотографії. Кожна з них може послужити ілюстрацією до теми, про яку—мова. Зверніть увагу: птахи в усіх випадках сидять на підвищенні. Що б це означало? Передусім те, що неподалік їхні гнізда, їхній життєвий простір. Верхівки дерев, шпилі будов вибираються пернатими не випадково. З них добре проглядається пташине господарство, видно, що діється навколо, чи не ввірвався в повітряний простір напасник.

Отже, птах на підвищенні — це вартовий своєї території. Він ніби подає знак одноплемінникам: тут мій дім, моя фортеця.

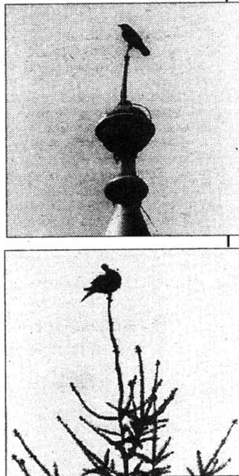

Фото автора.

Віктор САВЧЕНКО, письменник

ЧИ МАЛИ КОЗАКИ ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ?

При слові «чайка» в уяві постає птах, що ширяє над водою. Військові човни запорожців, напевне, нагадували чайок, котрі погойдуються на хвилях. Насправді це були великі човни, що їх і човнами назвати можна лише умовно: сягали двадцяти метрів завдовжки і чотири завширшки. Вони вміщували 50 — 70 озброєних козаків — кожен мав дві рушниці, запас куль і пороху, шаблю. На борт брали також 5 гармат, гаківниці, запас прісної води і харчів.

Судна ці були призначені виключно для бойових дій. Їх виготовляли у так званій військовій скарбниці досвідчені майстри. Матеріал — дубова дошка й розпиляний уздовж стовбур липи — основа дна. Це були не річкові, а саме морські судна, пристосовані до штормів і негоди. З кожного походу моряки-козаки й суднобудівники виносили новий досвід, і вже наприкінці XVI століття чайки попри їх великі розміри були надзвичайно маневрені, ходили як на веслах (15 — 20 пар), так і під вітрилами. А в'язки очерету, прикріплені вздовж бортів, забезпечували від грізних хвиль, у бою — від куль, стріл і ядер противника. Відсутність надбудови робила їх настільки легкими, що у разі потреби команда на руках переносила свій човен куди завгодно.

Якщо навіть великі кораблі того часу — галери, каравели, сандали — трималися неподалік берегів, то запорожці на чайках перетинали вздовж і впоперек Чорне море. Уже 1575 року гетьман запорозьких козаків князь Богдан Ружинський, перепливши з командою море, взяв турецьке місто Трапезонт, потім Сіноп. Підходив навіть до Константинополя і «захопив під ним велику здобич». До речі, Трапезонт розлаштований на сході Анатолійського узбережжя, а Константинополь (Стамбул) — на західному узбережжі Чорного моря.

Кількома роками пізніше отаман низових козаків Кулага на шістнадцятьох чайках вдерся до Гезлева (Євпаторія). І хоч він загинув, це не вплинуло на подальший маршрут ескадри: вона подалася в гирло Дністра, напала там на турецьку фортецю Аккерман (Білгород-Дністровський), потім перетнула Чорне море із заходу на схід, Азовське море, Азовсько-Донський лиман і зробила спробу взяти штурмом фортецю Азов.

У своєму арсеналі запорожці мали не лише чайки. Еріх Фон Лясота, посол германського імператора на Січі, писав, що «разом із запорожцями Саськом Федоровичем та Ничипором... я біля полудня відплив з Базавлука на сандалі». А на рейді в Січі стояли не тільки сандали, а й галери, каравели та інші судна. Козаки проходили на них вишкіл. Але для бойових дій їх не використовували через неповороткість. Чайка на відміну від морського корабля мала ту перевагу, що, коли виникала потреба хутко змінити напрям руху, вона не розверталася. Гребці просто пересідали і в лічені секунди гребли в зворотному напрямку. Корма і ніс судна були однаково гострі.

Козацький флот наганяв неабиякий страх: зграя чайок нападала на велике військове судно, відкривала вогонь з гармат, гаківниць і рушниць, а потім наче «розліталася» всібіч або «відлітала» назад, і так повторювали доти, доки корабель не топили або не захоплювали. Цей прийом називався «крутити веремію».

Відомо, що у 1595 році козаки-моряки прославилися не лише сміливістю, а й винахідливістю. Відомо, що у 1595 році запорожці захопили уже згадувану вище фортецю Сіноп, яку турки на той час сильно укріпили. Її стіни виростали просто з води, день і ніч на них пильнувала варта. Та про захоплення Сінопа козаками спочатку не повірили у Стамбулі. Як з'ясувалося потім, цього разу запорожці підпливли на... підводних човнах.

Козацька ескадра у складі сорока чайок — дві тисячі чотириста чоловік — до ночі залишалася за межею бачення з фортеці. А вночі під самісінькими стінами Сінопа і в його гавані справді з-під води раптом з'явилися козаки, захопили сторожовий військовий корабель турецьких вояків і вранці з першими променями сонця, переодягнувшися у турецький одяг, підійшли до брами, перебили сторожу — далі вже ніщо не могло їх зупинити.

Увесь процес взяття цього неприступного міста змалював відомий французький учений-чернець Р.Фурньє, котрий перебував у Константинополі саме в цей час: «Тут мені сповідали зовсім незвичайні історії про напад слов'ян на турецькі міста й фортеці. Вони піднімалися просто з дна моря і сповнювали жахом усіх берегових мешканців і воїнів. Мені й раніше розповідали, буцімто слов'янські воїни перепливали море під водою, але я вважав оповідки вигадкою. А тепер я особисто розмовляв з тими людьми, котрі були свідками підводних набігів слов'ян на турецькі береги». Інший француз, морський історик Монжері описав конструкцію запорозького підводного човна. Зовні козаки обшивали свої човни шкірою, корпус накривали герметичною палубою і додатковою вагою заглиблювали під воду. А на палубі вертикально ставили шахту, всередині якої перебував козак. Він оглядав горизонт і вів судно. Шахта водночас

служила і для проникнення повітря всередину човна, де перебував екіпаж. Човни і під водою рухалися з допомогою весел, герметичність бортів у місцях отворів для весел забезпечували шкіряні манжети.

Починаючи ще з 1538 року, коли козацька флотилія зруйнувала турецьку фортецю Очаків, запорожці протягом багатьох десятиліть успішно воювали на морі й на узбережжі. Кількість чайок часом сягала вісімдесяти. У 1606 році запорожці спустошили Варну — найбільшу турецьку твердиню на Чорному морі. В 1615 році на очах султана і тридцятитисячної залоги вони проникли в Константинопольську гавань і спалили її. В 1616-му — здобули Кафу (Феодосію), де був найбільший тогочасний невільничий ринок, визволили тисячі полонених і рабів. У 1620 році козаки знову напали на Константинополь... Турецький султан казав: «Коли на мене навколишні панства повстають, я на обидва вуха сплю, коли козаки, мушу одне вухо відкритим тримати».

Але султан ще й явно духарився. Бо ж турецький історик Неймі, якого ніяк не запідозриш у симпатії до наших предків-мореплавців, писав про запорозьких козаків, що «ці сіромахи завдяки своїй хоробрості та вправності в морських боях не мають собі рівних в усьому світі».

Дніпропетровськ.

Володимир СЕРГІЙЧУК, доктор історичних наук

Архіви

Покликали ксьондза до райкому,

бо роздавав дітям цукерки і «зірвав» прополку буряків

Ленінськими декретами, як відомо, церкву комуністична влада формально відділила від державного життя. Але на практиці було зовсім інакше: функціонери тоталітарного режиму, порушуючи тисячі й тисячі православних храмів, костьолів, синагог у міжвоєнний період, після вигнання з нашої держави гітлерівських загарбників продовжували наступ на релігійні почуття людей з одночасним керівництвом... церквою.

Так, місцеві «вожді» дозволяли собі у післявоєнний час забороняти службу Божу, неугодних священиків, як і колись заможних українських селян, насильно вивозили з села, змушували їх підписуватися на непосильні позики, а то й арештовували на ніч у сільраді.

Таких фактів дуже багато у звітах уповноважених з релігійних культів при Раді Міністрів УРСР у сталінську епоху. Але ставлення до церкви не змінилося й після смерті тирана. Як один з яскравих прикладів свавілля місцевих партфункціонерів щодо церкви — виклик ксьондза Борисовича до Гвардійського райкому КП України Хмельницької області в червні 1956 року. Тільки за те, що опечатував гроби на прохання віруючих католиків. Мовляв, треба було запитати дозволу в сільраді і не роздавати цукерок дітям.

Релігійного служителя покликали до райкому партії не тільки для цього: ксьондз Борисович почув там із уст секретаря Левчука не лише матюки, а й звинувачення в бандитизмі та шпигунстві.

Невідомо скільки б виховували ось таким чином ксьондза Борисовича в Гвардійському райкомі партії, якби не рішучість віруючих, котрі обступили приміщення з вимогою відпустити служителя культу. Злякавшись демонстрації католиків під вікнами свого кабінету, секретар райкому дозволив ксьондзу вийти.

Я не знаю, чи пам'ятають про цей випадок у Гвардійському. Але впевнений, що сьогодні і там, як і в Доброгорщі, Кудринцях, віруючі католики переконані: тільки в умовах незалежної України вони можуть вільно сповідувати свою релігію, а їхнього пастира вже ніхто не покличе до райкому.

Секретарю обкома КП Украины тов. МЕХЕДЕ М.И.

Докладная записка

О жалобе служителя католического религиозного культа, зарегистрированного в религиозном обществе с. Гречаны гр. Борисовича, на секретаря Гвардейского РК КП Украины тов. Левчука

Вышеуказанный служитель религиозного культа 19 июня 1956 года на приеме рассказал следующее: по просьбе представителей верующих гр.гр. Мергут Рузалии из села Доброгорщи, Собко Юзефы из села Кудренец и Свиницкой Явдокии села Гвардейского, чтоб он 17 июня 1956 года прибыл в Гвардейск на кладбище, для опечатывания гробов.

Вышеуказанные верующие, заявил ксендз, сообщили, что вопрос о его приезде согласован с председателем Гвардейского райисполкома.

В 6-00 17 июня 1956 года, заявил служитель культа, он прибыл на Гвардейское кладбище и начал печатать гробы. Порядок опечатывания гробов следующий: гр., желающий опечатать гроб своих родителей, становится около этого гроба и приглашает служителя культа опечатать его.

Примерно в 19-30, заявил ксендз, когда он совершал этот обряд печатания гробов, ему сообщили, что вызывает председатель Сельсовета тов. Стопчук.

Однако служитель культа немедленно на вызов не явился. Он объясняет это тем, что около него было сосредоточено много людей, а опечатывание гробов подходило к концу.

По его заявлению, он прибыл к председателю Гвардейского сельсовета минут через 20—30 и вместе направились в РК КПУ, с ними еще следовала верующая гр. Мергут, которой, сказал гр. Борисевич, в кабинет зайти не разрешили.

По рассказу ксендза, в кабинете его встретил секретарь РК тов. Левчук, который обругал его несколько раз матом, назвал его бандитом и шпионом и другими нецензурными словами. В кабинете Левчука, заявил служитель культа, он находился около часа.

Кроме тов. Левчука в кабинете еще находились председатель райисполкома и сельского Совета.

Тов. Левчук, заявил служитель культа, обвинял его в том, что он прибыл в Гвардейск и не зашел в сельский Совет, а также в том, что он устроил на кладбище демонстрацию верующих.

После того, когда около райкома партии собралось человек 50—60 верующих, которые начали шуметь, служителю культа было разрешено выйти из кабинета, он сразу сел в машину и уехал в Хмельницкий.

Все изложенное в настоящей докладной из слов служителя культа и заявления гр. Мергут, которая была по этому вопросу на приеме.

Уполномоченный Совета по делам религиозных культов при облисполкоме

А.СТЕЦЮК.

Копия с копии

Уполномоченному в делах религиозных культов

тов.СТЕЦЮКУ

1956 года 18 дня июня месяца

В село Гвардейское Гвардейского района из города Хмельницка приехал ксендз Борисович Антон Францевич - 1893 года рождения самоправно т.е. без ведома Гвардейского сельского Совета приехал на кладбище польское и на этом кладбище этот же ксендз организовал сборище граждан сел Гвардейска, Доброгорщи, Кудринец и Андрийковец около 800 человек и устроил богомоление. Я как председатель сельского Совета Стопчак В.А. услыхал, что происходит на кладбище вынужден был пойти на кладбище, чтоб проверить документы на право организации богомоления так ксендз Борисович не прекратил богомоления и не пред"явил мне документа на право богомоления поскольку в с.Гвардейске нет зарегистрированной польской общины. Кроме того сам ксендз Борисович привез большой пакунок конфет и раздавал детям дошкольного и школьного возрастов, где нет ни в одной из религиозных обрядах. Кроме этого Борисович не зашел в сельский Совет и райисполком для отметки о его прибытие.

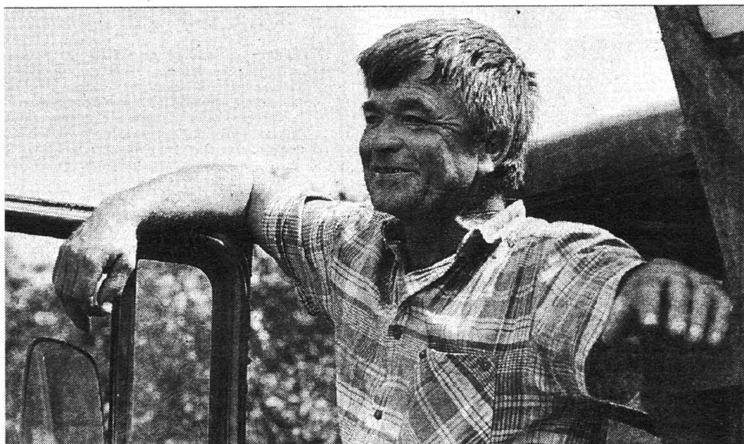
Сельский Совет считает, что действия Борисовича является незаконным в отношении незаконного сборища и игнорирования местной власти. Кроме этого этим сборищем самочинным Борисович сорвал ряд сельскохозяйственных работ в этих селах, как прорывка сахарной свеклы, обработка кукурузы и картофеля.

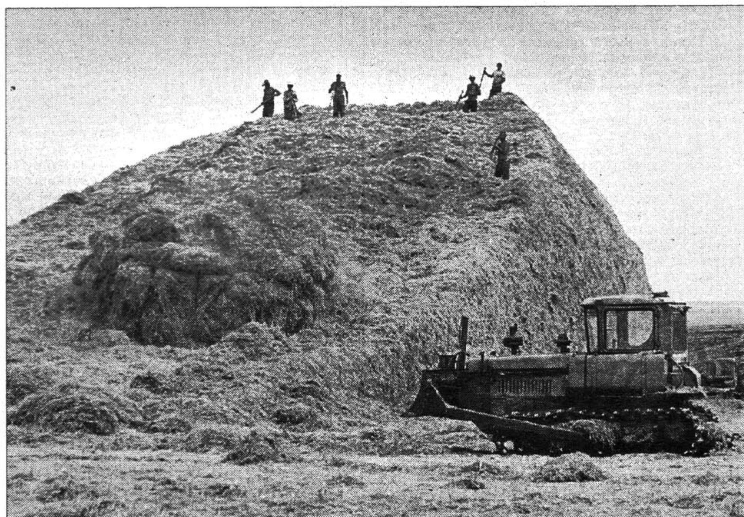
А поэтому Гвардейский сельсовет просит принять соответствующие меры к незаконным действиям к ксендзу Борисовичу.

О принятых Вами мерах прошу сообщить Гвардейский сельский Совет.

Председатель С/С /Подпись

Ярослав СЕРГІЄНКО,
Олександр КРЕМКО (фото)

УЛЮБЛЕНЕ ПОЛЕ ГОЛОВИ ДЕМЧЕНКА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

А похвилюватися голові «Авангарду» перед жнивами довелося. Врожай видався добрий у всьому районі. І в деяких господарствах вирішили жнивувати імпортними «Кейсами», але за цю послугу треба було розраховуватися зерном. Демченко вирішив обійтися власними силами. Дев'ять «Донів» і п'ять «Нив» за десять днів зібрали зерно з 3500 гектарів. В інших господарствах ще збирали, а на одному з полів хтось підклав під «Кейс» металеву болванку. Косарка «американця» розлетілася на друзки. Так «народні месники» протестували проти «Кейсів». У Демченка НП не було, слава Богу.

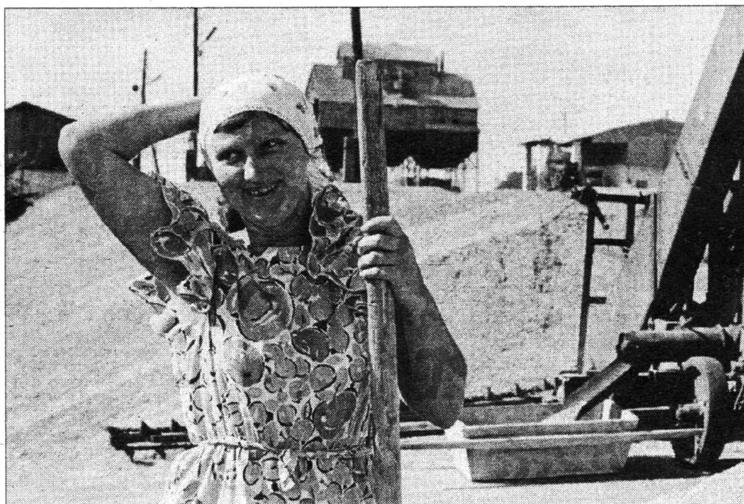
І народ поважає його за мудрість, за доброту, за твердість. Сказав — зробив. Навіть у нинішні важкі дні в «Авангарді» продовжують будувати: будинки, шляхи, крите зерносховище, торговий центр, млин, ковбасний цех. Прокладають до Возсіятського газ. Упевнений: люди на Демченка моляться, бо «Авангард» тримається на плаву. Тому, що вчасно розраховується з ними за важку селянську працю.

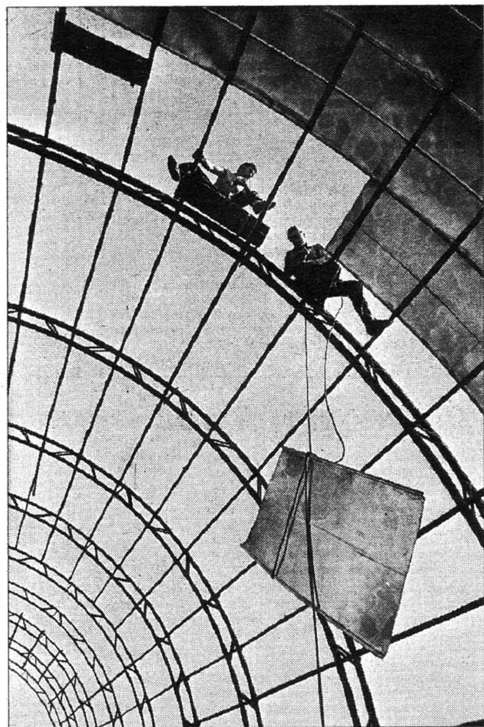
... Ми проїжджали повз лани інших господарств області. На деяких ще лежали валки, а в Демченка поля вже зорані, солому дідівським способом кладуть у скирти. І він, і механізатори вже думають про новий врожай.

... Так, у Демченка, крім улюбленого поля, є ще й кохані жінки — дочка Любонька й дружина Тетяна. Її робочий кабінет — навпроти його. Їхній будинок — навпроти контори. Вони завжди разом і завжди на роботі. За це, напевно, й люблять Демченків у Возсіятському.

На знімках: механізатор Олексій Кизляр із сином Олегом намолотив більш як 10 тисяч центнерів хліба; водій Борис Диордиця вивіз з поля до 100 тонн зерна; скирти кладуть дідівським способом; на току зерно приймає Світлана Салютіна; йде будівництво зерносховища.

Єланецький район
Миколаївської області.

ДОБРЕ БУТИ ЗДОРОВИМ І БАГАТИМ. АЛЕ Ж МИ ПОКИ ЩО ХВОРІ Й БІДНІ...

***ЦЬОГО** тижня голова Державного агентства України з авторських та суміжних прав Володимир Дроб'язко та Постійний Представник України в Женеві посол Олександр Сліпченко вручили генеральному директору Всесвітньої організації інтелектуальної власності Арпаду Богшу документ про приєднання України до Бернської конвенції про охорону авторських прав (1886 р.).*

Арпад Богш вважає, що це сприятиме «пожвавленню культурних обмінів між Україною та іншими учасниками конвенції». Українські видавці — що між Україною та світом опуститься залізний занавіс щільніший, як за часів Сталіна.

Мені пощастило. Якщо більшість людей знає перекладацьку кухню з розмов та газетних публікацій, то у моїй сім'ї є професійний літературний перекладач, відповідальний секретар єдиного в нашій країні журналу іноземної літератури «Всесвіт» — Григорій Філіпчук (себто батько). Звичайно, посилатися у статті на родичів вважається некоректно, але я все-таки вирішила з цього скористатися. Бо проблема справді серйозна.

Пам'ятаю журнал «Всесвіт» вів кількарічні переговори з приводу видання в Україні роману Маркеса «Кохання під час чуми», яким зачитувався цілий світ. Переговори розпочалися ще за часів СРСР. Союз 1973 року приєднався до Всесвітньої (Женевської) конвенції про авторське право і намагався її дотримуватися. А що видавництва та журнали перебивалися з хліба на воду, то й гроші виділяв. Проблема з Маркесом постала тому, що та сторона запросила занадто велику для агонізуючого СРСР ціну. Роман було опубліковано, коли Союз розпався, і всі зобов'язання, підписані ним, перебрала на себе Росія як правонаступниця.

У журналі «Всесвіт», так само як і в більшості видавництв, які займаються іноземною літературою, вважають, що нинішня акція — суто політична. «Політики вирішили ще раз нагадати світові, що ми демократична, цивілізована держава, але при цьому забули, що демократія коштує дорого. Хто надасть кошти видавництвам, щоб ті могли розплатитися з авторами? У середньому один аркуш роману коштує 200 доларів. А всім відомо, що видавнича справа в Україні сьогодні — збиткова, вимагає дотацій і взагалі одного чудового дня може віддати Богові душу». Ті книги, які продають кооператори, чтиво для народу, не завжди найкращого гатунку і не зможуть замінити сучасну прогресивну літературу. Але виживе саме чтиво! Бо приєднання до Бернської конвенції вдарить по кишені професіоналів, які не звикли обдурювати закон. Якщо підрахувати всі витрати, то після приєднання, «Всесвітові» доведеться протягом року сплатити як мінімум 50 тисяч доларів, і ще 100 тисяч коштуватиме саме видання журналу. Зазирніть до кіоску і гляньте на роздрібну ціну «Всесвіту». Де взяти ці кошти? І це тільки один приклад. З часом з екранів телевізорів зникнуть іноземні фільми, за які не було заплачено відповідну суму авторам. І не тільки порнографія та жахи, які повинен був би лімітувати наш внутрішній закон, але й кращі взірці світового кіно.

От і виходить, палка з двома кінцями: приєднатися — приєдналися, але відрізали себе від усього світу. «Я розумію, що імідж України у світі покращився, але може статися, — журиться батько, — що молоде покоління невдовзі не знатиме, хто такий Маркес, або читатиме його... російською мовою, що розбудові України на користь, звичайно, не піде». Добре бути здоровим і багатим, але поки що ми хворі і бідні.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Через імміграцію до процвітання?

***ЛИШЕ** за останні роки 350 тисяч колись повноправних громадян України знайшли для себе другу батьківщину на ізраїльській землі. Саме на іммігрантський інтелектуальний потенціал роблять тут ставку багато політиків, які вважають, що ця «земля обітована» має рідкісну можливість економічно трансформувати себе за рахунок таланту «нових» громадян.*

«Шолом» чути рідше. Здебільшого — «здрастуй»

Тут їх називають «русскими», незалежно від того, з якої колишньої республіки Союзу вони прибули. За останні шість років Ізраїль став притулком для 63 300 інженерів (майже вдвічі більше, ніж інженерів ізраїльського походження), 13 000 лікарів (стільки ж і корінних ізраїльських медиків), 28 500 учителів, 5200 вчених і 13400 артистів, письменників і журналістів. А загалом «чужих» в Ізраїлі близько 10 відсотків від загальної кількості мешканців. І хоча не можна сказати, що імміграція докорінно змінила образ країни, та в багатьох галузях вона залишила помітний слід: від наукових лабораторій до концертних залів. А дороговкази російською мовою стоять чи не на кожному розі.

Та все ж іммігранти лишаються тут чужими — аж надто багато серед них лікарів, учених, музикантів для того, щоб ця невелика країна змогла їх абсорбувати. Понад 70 відсотків тих, хто змінив батьківщину, працюють в Ізраїлі або не за професією, або на рівні, нижчому за той елітний статус, який мали в колишньому СРСР. Та це далеко не єдина проблема, з якою зіткнулися нові громадяни цієї країни.

Пішаки в політичній грі

Переважна більшість з них переконана, що корінні ізраїльтяни ставляться до іммігрантів вороже, а політичні лідери звертають на них увагу тільки по мірі наближення виборів, що мають незабаром відбутися. До того ж в офіційних колах Тель-Авіва немає єдиного погляду на лояльну політику щодо тих, хто в'їжджає до цієї країни. І на твердження про те, що Ізраїль не повинен пропустити історичний момент, щоб залучити ще мільйон євреїв, більшість з яких можуть приїхати з Росії й України, завжди можна почути контраргумент.

Під час передвиборної кампанії Іцхак Рабин обіцяв розглядати проблему імміграції як одну з основних. Він переміг на виборах частково завдяки голосам «русских», які проголосували за його партію «Авода», а не «Лікуду», у співвідношенні 2:1. А нині багатьом іммігрантам здається, що про них забули.

Не кожен єврей у гонитві за довгим шекелем залишить нині рідні пенати. І все ж...

1990 року, в період заходу Радянського Союзу, до «мекки репатріантів» приїхало близько 180 тисяч чоловік. Потім їх кількість зменшилася — виникли перебої з робочими місцями. В офіційних колах схильні думати, що євреї провадять вичікувальну політику — хочуть побачити, які станутьс зміни. Щорічна кількість іммігрантів знизилася до 65 тисяч чоловік. Проте за історичними стандартами для такої маленької країни це таки забагато, і офіційний Тель-Авів, оцінюючи правильність своєї іммігрантської політики, майже завжди спирається на цю цифру.

Ті, хто приїздить нині, менш освічені. У 1991 році майже 40 відсотків було визначено як «професійні наукові працівники». Торік їх кількість зменшилася до 28 відсотків. Промислові й будівельні робітники становили 1990 року 16 відсотків, а минулого — вже 25. Багато хто з цієї хвилі іммігрантів навіть не є євреями (за деякими оцінками, їх кількість досягає 30 відсотків). А в решти релігійне коріння, після багатьох десятиліть соціалістичного способу життя, вельми слабке. І все-таки, незважаючи ні на що, офіційний Тель-Авів пов'язує імміграцію з майбутнім добробутом країни. Та й для «русских», котрі облаштувалися у цій державі, Ізраїль означає успіх. У більшості з них є робота, майже половина мають власні будинки, і коли виходити з опитувань громадської думки, своє майбутнє вони пов'язують з Ізраїлем, незважаючи на всі негаразди.

Валерій ДРУЖЕНКО.

(За матеріалами зарубіжних видань).

Де відпочити

ЇДЬМО, КОЛЮ, ПАЛЬМИ ТАМ...

***НЕЩОДАВНО** українська туристична фірма «САМ» разом з іспанською авіакомпанією «Футура» започаткувала чартерні рейси «Київ — Пальма де Мальорка». І тепер дістатися екзотичного середземноморського острова можна за лише три з половиною години.*

Аеропорт столиці Мальорки розташовано між самою Пальмою та її курортним передмістям із мелодійною назвою Плайя де Пальма (пляж Пальми). Це тисячі туристів з усього світу: готелі, парки, бари, кількакілометрова жовта стрічка пляжів... Тягнеться вздовж берега моря чудова пальмова алея з численними ресторанами, набитими різноманітним товаром крамничками. Тут — залитий сонцем, яскравий, строкатий, засмаглий курортний світ...

Насамперед — готель. Туристи фірми «САМ» розселяються в три- й чотиризіркових готелях, переважно у великому «Таурус парк». Гарне харчування — «шведський стіл», номери з усіма зручностями, басейн, ресторан, тенісні корти, дискотеки щовечора: маючи такий комфортний тил, можна цілком віддатися головному й найприємнішому — синьо-зеленому морю. А з готелю до моря — кілька хвилин пішки.

Для пляжного відпочинку в тутешніх крамничках є все: надувні матраци, пляжна косметика, шорти, плавки, парасольки... Вибір — величезний і речі інколи дешевші, ніж в Україні. На морі можна з вітерцем покататися на катері, водних лижах, човні, потренуватися у віндсерфінгу, політати над хвилями з парашутом. Але приємно й просто купатися у цих теплих хвилях, загоряти під гомін велелюдного пляжу. Німці, італійці, іспанці, британці — кого тільки немає на Мальорці... Іноді чуєтся й таке знайоме: «Льо-о-ня!» або «Ва-а-ся!», і ще гостріше відчуваєш, як добре й спокійно на цьому екзотичному острівці посеред теплого Середземного моря.

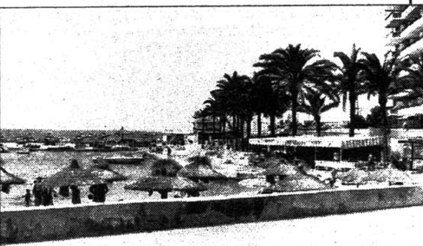
Жовтий пляж. Попереду — море і кілометрів за п'ятсот Африка. Позаду — острів, пальми, десь у глибині його — оливкові й апельсинові гаї. Навкруги — засмаглі курортники. А праворуч — мальовничі, досить високі (до 1500) метрів, гори та ближче — Пальма де Мальорка: столиця й надзвичайно цікаве місто.

Її середньовічний кафедральний собор дивиться на море. За ним — давня частина міста: вузенькі, інколи метрів за два, вулички, щільно зачинені вікна, вузесенькі балкони. Справжнє середньовіччя. Десь за тими вікнами хтось співає, хтось свариться — швидко-швидко, наскільки дозволяє мелодійна іспанська мова.

Тим, кого не цікавить старовина, а більше до вподоби сучасні досягнення цивілізації, можуть відвідати на Мальорці колоритні ресторани, шикарні дискотеки, музичні бари. І, звичайно, мало хто не захоче бодай раз побувати на справжній іспанській кориді.

Отже, координати туристичної фірми «САМ» таки: Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 70, готель «Мир», корп.1. Телефони (044) 263-43-56, 263-60-02, 263-33-34, факс (044) 264-93-27.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На знимку: пляж, море, пальми — символи Мальорки.

Фото автора.

До нас прийшов «Некерман»

***МАБУТЬ**, цю німецьку фірму і її відомий каталог «Некерман» в Україні представляти немає потреби. Скільки жінок зітхали, гортаючи це видання: жодної можливості придбати товари за каталогом у нас не було.*

Нині з'явилася. Бо в Києві вже працює дочірнє підприємство фірми, яка перебрала назву від імені її власника — Йозефа Некермана, до речі, чеського єврея з українським корінням.

Обійшовши не один, і не дешевий, київський магазин, зокрема широко розрекламований «Італ-мода», де зустрічаєш вродливих українських дівчат-продавців з виглядом «Не чіпай мене» і, звичайно, залишившись ні з чим, зрештою дійшла до невеликого магазину на Подолі, де торгують товарами від «Некермана».

Дві (!) години, навіть без натяку на роздратування, добирав мені один-єдиний костюм симпатичний хлопець Саша, який, здавалося, зрадів чи не більше за мене, коли нарешті вбрання виявилося до лиця. Пригостивши кавою, продавець запропонував погортати каталог. А на моє ніяковіння: мовляв, фінанси вже співають романси, заспокоїв: «Приходьте, коли у вас з'явиться гроші...»

З'ясувалося, за каталогом можна замовити товари — одяг, взуття, аксесуари, що сподобалися. Хіба то не дивина? До того ж, вони обійдуться дешевше, аніж вказана в каталозі вартість.

— Фірма тільки вивчає український ринок, — пояснив директор магазину «Корона» Олександр Гриценко, — тому і робить нам знижку. Крім того, за оптові закупки — теж знижка. Звичайно, за такий добротний товар можемо брати ціну вищу, але прагнемо мати постійних покупців, — не на один день прийшли. Свої ж прибутки одержуємо на більшому обороті. До речі, на початку серпня «Корона» приймає замовлення за «Некерманом» на осінньо-зимовий сезон. Заходьте, є чимало новинок...

... Тепер я розумію наших депутатів, яким нелегко затверджувати державний бюджет. А що буде з моїм?

Валентина ПОЛІЩУК.

Франка читають у Шрі-Ланці...

У Шрі-Ланці вийшли в світ тамільською мовою дві книги перекладів віршів Івана Франка. У перекладі К. Ганеша, якому вдалося вивчити і нашу мову. На думку Ганеша, «Каменярі» тамільською мовою звучать не менш мелодійно, ніж в оригіналі.

... і мріють прочитати в Японії

В Японії почала діяти Асоціація україністів, очолювана професором Токійського університету Кадзую Накаї. Українську мову пан Накаї вивчив у Гарвардському університеті, і зацікавила вона його саме тому, що не поширена у Японії. Асоціація україністів об'єднує 20 науковців, аспірантів та журналістів, для яких слово «Україна» пов'язане з конкретною роботою — вивченням нашої країни, її історії, мови, культури... Асоціація провела вже дві конференції, видала вісник україністики, сприяє виданню української літератури японською мовою.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

МІЖ ДВОМА АТОМНИМИ

— Допоможіть нам, — із сумом в очах попросив голова Прилісненської сільської Ради Михайло Ліщук. — Про біду наших людей знають у Луцьку і Києві, і вже не перший рік дають нам обіцянки... А яка нам від них користь? Розумію, що звернення до кореспондента газети це — не розв'язання наших проблем. Але хоч розкажіть про наші біди, нехай про це всі знають, може, кому соромно стане...

На два села — одна біда

Прилісне і Галузія — два села Маневицького району, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи. За матеріалами дозиметричної паспортизації ці населені пункти у 1991 році були віднесені до другої зони безумовного (обов'язкового) відселення. Згодом ця категорія була знята, і людей віднесли до третьої категорії потерпілих. Згідно з Законом України «Про правовий режим територій, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» постійне проживання населення в зоні безумовного (обов'язкового) відселення забороняється. Однак рішення уряду про організоване переселення людей з цих населених пунктів по сьогодні не прийнято. Ось саме тут і постала проблема. Якщо виконувати всі необхідні вимоги, пов'язані зі статусом «зони безумовного (обов'язкового) відселення», то в Прилісному і Галузії заборонена приватизація житла і земельних ділянок, жителі не мають права зводити нові будинки, нікого не можна приписувати, виїзд — тільки за спеціальними пропусками, вживання місцевих продуктів має бути обмежене... Це — на папері. Бо в дійсності — абсолютна протилежність. Люди зрозуміли, що допомоги сподіватись нема від кого, ніхто їх нікуди звідси не відселить, а коли страх радіоактивного забруднення поволеньки минув, то вирішили, що випадає їм жити тут вічно. На нинішній час в Прилісному і Галузії нараховується більше двадцяти індивідуальних забудовників. Місцеве підприємство «Волиньторф» споруджує житловий масив із садибних будівель, радгосп «Городоцький» будує цех по переробці м'яса, закінчують зводити другий поверх нової середньої школи... Люди розібрали майже всю радгоспну землю, вирощують на ній необхідні продукти, які й споживають. Освоюють поля торфорозробок. Одне слово, живуть так, як і сто чи двісті років жили тут їхні прадіди.

— Невже ж так?

— Хворіють наші люди часто, — каже голова Галузійської сільської Ради Михайло Власюк. — Болять суглоби, почастішали скарги на шлунок... Хвилює здоров'я дітей. У нашій школі — 65 учнів. І всі хворіють

А ось думка заступника директора Прилісненської середньої школи Андрія Шумика: «Якщо уряд України не приймає рішення про відселення жителів цих сіл, то треба створити тут безпечні умови для нормального проживання людей, особливо дітей. Мені стає страшно, коли згадаю, що із 700 учнів нашої школи тільки 10 — здорові. Як же будемо жити далі?»

Відписка Мінчорнобиля

Михайло Іванович Ліщук розповів, що мешканці Прилісного вже неодноразово зверталися в облвиконком, Мінчорнобиль з тими питаннями, які їх хвилюють. Все-таки вони сподіваються, що знайдуть підтримку, їх зрозуміють... Вони просили, щоб 20 сімей з Прилісного були відселені в село Новомутин, що на Київщині. Ставлять питання про приватизацію житла. Всі свої просьби виклали в листі на ім'я народного депутата України Антона Бутейка. І ось з Мінчорнобиля одержали відповідь, з якої можна зрозуміти, що в Прилісному... не так уже й погано. Ось кілька витягів: «Більше 90 % від розрахункової дози складає внутрішнє опромінення, яке залежить від вживання забруднених продуктів харчування», — «Більшість мешканців с.Прилісне працюють на торфобрикетному заводі і мешкають у благоустроєних багатоповерхових будинках, користуючись, як правило, привозними продуктами харчування», «Мінчорнобиль України не вважає за доцільне виходити з пропозицією до уряду щодо організованого масового переселення мешканців с.Прилісне».

— Та ніхто нам продуктів не завозить, це все неправда, — стверджує Михайло Ліщук. — Люди п'ють молоко від власних корів, їдять овочі й фрукти, вирощені на власних городах. Хіба що чай завозять. Хоч би хто з Мінчорнобиля приїхав та подивився, як живемо.

Антон Бутейко на відповідь Мінчорнобиля від 19 травня 1995 року висловився так: «Вважаю, що ця відповідь Мінчорнобиля є своєрідною відпискою».

Якось все це не в'яжеться зі здоровим глуздом. Жити не можна, а живуть. Будуватися не можна, а будуються. По всій Україні йде приватизація житла, а в Прилісному і Галузії — не можна. Виїзд заборонений, а їде хто і коли хоче. Виходячи з цього голова Волинської обласної Ради Борис Климчук звернувся до Кабінету Міністрів України з пропозицією дозволити безкоштовно передати в особисту власність мешканців житло державного житлового фонду, яке в даний час вони займають в селах Прилісне і Галузія. Врешті-решт щось робити треба. Тож люди чекають: буде ділова відповідь чи отримають чергову відписку?

Забули смак... цукерок

В Галузії я зайшов у сім'ю Тетяни і Миколи Дерчуків. Господині 33 роки, а народила Тетяна Іванівна 8 дітей. У жінки молоде, але змучене обличчя. В місцевому радгоспі працювала телятницею, чоловік — будівельником. Востаннє зарплату отримали ще в лютому. Харчуються тим, що Бог пошле. А точніше, що росте на присадибній ділянці. А як же з привозними продуктами?

— Господи, про що ви говорите? — здивовано глянула на мене багатодітна молода мама. — Олії нема, рису нема... Добре, хоч хліб завозять, а моїй сім'ї треба шість-сім буханців щодня. Про одяг я вже мовчу. Дочка Оленка їздила у Швецію, то привезла дітям дещо одягнутися і взутись, ото і доношують. Як буде далі? А хіба я знаю. Може, ви скажете, як ми житимемо далі?..

Дрібненькі діти стояли біля мами. Я запитав хлопчика, коли він їв цукерки. Дитина глянула на маму і опустила очі.

— Я вже сама не пам'ятаю, коли купувала солодощі дітям, — відповіла за сина мама. — Нам на хліб не вистачає...

Від Галузії і Прилісного до Рівненської АЕС — 16 кілометрів. Власне, села знаходяться в тридцятикілометровій зоні. Але це теж не береться до уваги. Кажуть, все тут в нормі. Можливо. Тільки чому так часто скаржаться на здоров'я люди, чому хворіють діти?

Волинська область.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

СІЛЬРАДА... В ОБЛОЗІ

ТОГО ДНЯ у Чернігівському районі сталися дві події, які шокували: на полі під Боромиками люди сварилися, плакали, лягали під трактор, щоб виділені їм 10 гектарів землі не засівав колгосп. Водночас сесія районної Ради розглядала питання про грубі порушення законів України головою Боромиківської сільської Ради Г.Буйденко і прийняла рішення «звернутися до обласної Ради з проханням порушити клопотання перед Верховною Радою України про дострокове припинення її повноважень».

...Конфлікт між керівництвом сільгосппідприємства «Десна» В.Музиченком та Г.Буйденко триває не один рік. Галина Павлівна ще п'ять років тому, будучи директором школи, писала до райгазети та інших інстанцій про пробуксовування перебудови в селі з вини лідера господарства, мовляв, погано керівник займається газифікацією старих Боромиків, де в основному живуть ветерани праці. «Голова колгоспу, — читаємо в районці за 27 лютого 1990 року її звинувачення, — знаходить кошти і будівельний матеріал для спорудження будинків, в першу чергу власного. А ось сільська школа для нього — питання другорядне».

Віталій Дмитрович ніби прислухається до неприємних критичних зауваг: газифіковано Боромики і Снов'янку, побудовано нову школу, ряд ошатних будинків, асфальтовано більшість вулиць і навіть провулків сіл. Молодець? Чи в кожному селі цим можуть похвалитися?

Але Галина Павлівна, яку рік тому сільчани обрали головою сільради, знову пише на нього скарги.

Чого в них більше — правди, розпачу чи надто перебільшених вимог до керівника — важко сказати.

Звинувачення Галини Павлівни, на жаль, частенько бездоказові, голослівні.

Віталій Дмитрович, ясна річ, не ідеальний керівник. Про це мені говорили в господарстві навіть його найближчі. Різкуватий, «диктатор» тощо. Однак це саме можна сказати і про Галину Павлівну. Прийшовши торік до влади, вона, як на мене, теж дала зрозуміти, хто є хто у селах для своїх опонентів. Обраного на першій сесії більшістю голосів секретарем Петра Бурківського на її пропозицію без потрібного кворуму звільнили з посади на другій сесії. Потім Г.Буйденко взялася за колегу-депутата, директора школи Петра Самоненка. Ще п'ять років тому вона, маючи добротне власне житло, претендувала на шкільний будинок. А його одержав і приватизував безквартирний її наступник на директорській посаді. І ось з ініціативи голови сільради попереднє рішення Ради щодо його квартири безпідставно скасовують. Чи не простежується в цьому елементарне зведення рахунків?

Прокурор району, зрозуміло, опротестовує згадані дії. Проте перший підсумок цієї сільрадівської «революції» не забарився: депутатський корпус чітко розколовся на два протиборчі табори, став працювати не на загальну справу, а на вишукування компромату для дискредитації одне одного.

Як на мене, Галина Павлівна, навіть не усвідомлюючи того, що, загрузнувши у дрібних боях локального значення за утвердження своєї влади і свого «я», швидко дала втішний козир опозиції, яка програла вибори: ось, мовляв, кого обрали, те й маєте... На сесії — самі скандали. Кожне прийняте рішення можна опротестувати — то для законності не вистачало кворуму, то голосів. Зібрати депутатів — теж проблема. Майже всі сесії по кілька разів переносили. У такому самому режимі працював і сільвиконком.

Не додала вже авторитету голові Ради, а лише підлила масла у вогонь ідея розібратися, як попередня влада наділяла керівне чернігівське начальство дачними ділянками. Комісія у складі однодумців Галини Павлівни В.Полубня, М.Кудри, Д.Самоненка виявила, що збудовано палаци над Десною (а їх уже близько 30!) — без відома депутатів, земельні ділянки для «потрібних людей» надавали у вічне користування без розгляду на сесіях Рад. І це тоді, як у селищній Раді зареєстровано 188 заявників, в основному робітників заводу «Комунар», які бажали одержати додаткові наділи. Отже, своїм односельчанам-робітникам — ні, а керівним дядечкам — так?

«Правдолюби», які прийшли до влади без глибокого розуміння тонкощів апаратної роботи, сільрадівської кухні із самим лише бажанням творити добро своїм людям, невдовзі стали жертвами своєї ж некомпетентності.

Під час роздавання з'ясувалося, що сільгосппідприємство «Десна» у березні 1993 року уклало договір з сільрадою на п'ять років про використання земель запасу. Щоб його розірвати, необхідно заздалегідь письмово попередити господарство. Адже на спірні площі внесено добрива, на них виконано певні сільгоспроботи. Новообрана влада здійснила і другу істотну помилку: перед нарізанням додаткових наділів для ведення підсобних господарств слід було розміри, креслення виділених ділянок погодити в районній архітектурі, райсанепідемстанції, районному відділі земельних ресурсів та інших інстанціях. Цього не зробили. Натомість із сільради кинули клич:

— Беріть землю, люди добрі, поки не пізно...

Організовані керівництвом «Десни» селяни, спеціалісти стали непорушно у полі на боці Закону, на перешкоді сільрадівській ініціативі. І знову, хоч як крути, які можуть бути претензії до В.Музиченка? Не він же організував неприємний інцидент!

...Нині рахунок Боромиківської сільради заблоковано райфінвідділом (а отже, апарат Ради не може отримати зарплату). Сільгосппідприємство відключило від сільради світло, райвузол зв'язку — телефони. Голова сільради має заплатити штраф за використання службового транспорту понад міру. На сесії районної Ради Галину Павлівну звинуватили у некомпетентності, небажанні вчитися, адже влада — це не тільки довір'я мас, а й добре знання законів. Голова Боромиківської сільради попросила у депутатів слова. Воно було дуже коротке:

— За правду у вічі мої десятирічні муки тривають, терор з боку Музиченка не закінчується.

На це почула у відповідь з президії:

— При чому тут Музиченко і ваші з ним стосунки? — кинув репліку голова райради Олександр Полковніченко. — Ми обговорюємо доповідну записку секретаріату, в якій узагальнено порушення законів, які ви допустили у своїй роботі. До чого тут голова сільгосппідприємства? Я вам не раз казав, що вже стомився приймати делегації з Боромик, роз'яснював, що ви службова особа і зобов'язані вивчати закон.

Галині Павлівні пропонують покласти заяву про звільнення за власним бажанням. Для припинення конфлікту, конфронтації. Вона не погоджується. Але, очевидно, загнана у глухий кут, скоро це зробить. За правду і справедливість боротися важко, якщо сам грішний і неідеальний...

Чернігівська область.

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Каховка-95: погралися й пофестивалили!

ЧЕТВЕРТИЙ музичний фестиваль «Таврійські ігри», який співав і танцював, аплодував і по-доброму божеволів (і повертався назад) у Каховці з 20 по 23 липня, завершився. А жаль...

Каховка, Каховка — музична тусовка

Каховка має всі шанси з часом перерости в такий собі український Лас-Вегас. Про цю перспективу під час ігор твердили й організатори фестивалю, і спонсори, і учасники. Поживемо — побачимо... А втім, поки організатори музичного шоу марили, як їхнє дітище виростає в таке собі грандіозне й помпезне, народ (а до Каховки приїхали глядачі з Херсона, Запоріжжя, Миколаєва, Дніпропетровська) сприймав видовище.

Амфітеатр на пагорбах біля зведеної сцени поводився вельми активно: бурхливі оплески, вигуки, свист, танці... Народ «забивав» місця з 7-ї ранку й до 20.00 — часу початку концерту, засмагав, охороняючи їх од зазіхань інших охочих подивитися, почути. Справді, велика сила — любов до мистецтва! Певна річ, усім охочим «місця під сонцем» біля сцени бракувало. Проте відлуння Таврійських ігор було чути за кілометр. Тож, як не подивитися, то почути музшоу могла вся Каховка.

Поперваx, дивлячись на масштабність цієї акції, наверталося на думку: а чи мають право витрачати великі кошти на такі «розваги», коли голодно, песимістично й похмуро у незалежній Україні. (Довідка: фестиваль було застраховано від усіляких неприємностей, навіть зливи теж, на 250 тисяч доларів). Але, побачивши народні маси (молодь, ветерани, пенсіонери, навіть інваліди на колясках), зрозуміла просту істину — "не хлібом єдиним! І все ж таки, за визнанням місцевої влади, за кілька фестивальних днів торгова мережа виконує піврічний план реалізації товару. Звичайно, коштом приїжджих. Отже, «якщо засвічують зірки, то це комусь потрібно»!

Співаємо, танцюємо та руками махаємо

Цим займалися всі учасники Таврійських ігор — і наші, вітчизняні, і не наші, «забугорні». Спустився, правильніше, залетів до Каховки жива легенда (на те вона й легенда) року Кріс Норман. Мабуть, він і став окрасою програми першого дня фестивалю. Ностальгія меломанів 70-х років загострилася всесвітньо відомими хітами «Midnight Lady», «Stumbling In» та іншими у виконанні самого Нормана.

У житті він усміхнений, моложавий мен десь за 40, люблячий чоловік і терплячий батько п'ятьох дітей. До речі, контракт обумовлював надання Крісу можливості три рази на день розмовляти телефоном з родиною. Гаслом рок-н-ролу 70-х були гарні дівчата й пиво. З роками старіючий рокенрольний хлопець з гітарою до всього надає належне ще й музиці й якісній їжі...

У Таврійські ігри було загнано цілу обойму імпортних «цвяхів». Другим за величиною й популярністю після Кріса Нормана став MO-DO. Це сценічний псевдонім 28-річного красеня, уродженця Монфальконе Фабіо Фрітеллі. Під його «Айн, цвайн, поліцай» танцює молодь в дансингах Європи. MO-DO зізнався, що своєю популярністю він наполовину зобов'язаний бабусі-німкені, яка виховувала малого онука на фольклорі. «Айн, цвайн, поліцай» — дитяча страхалка, схожа до нашої «Не ложися на бочок».

У Каховці грали також ірландці: роковий гурт «Frames» й рокенрольне дівчисько Eleonor Mcevoy. Їхні професіоналізм, віртуозність й голоси полонили публіку.

І якщо гості з далекого зарубіжжя поводилися стримано, здобуваючи глядацькі симпатії музичною майстерністю, то учасники з близького зарубіжжя штурмували очманілу публіку нахрапом — їхня поведінка була альтернативна до зразкової, провокаційна й дивна для більшості невтаємничених у тусовочні «примочки» каховців. Московська група «Два літаки» «залетіла» надто далеко й не була сприйнята народом. Можливо, тому, що хлопці співають вигаданою ними самими мовою, може, через те, що надто «відв'язані» вони на кону та й у житті, спантеличена публіка забула їм поплескати. Зліт на українській землі російських «Літаків» не вдався... За своїх земляків відігралася музична команда з діагнозом «Ногу звело». Вони поліглоти: свої пісні виконують російською, німецькою, англійською і своєю мовами. Хіт «Хара Мамбуру» у виконанні «Ногу звело» звів з розуму населення на всій пострадянській території. Каховка не стала винятком...

Із вітчизняних виконавців у Таврійські ігри грали Ірина Білик, Таїсія Повалій, Ані Лорак, Олександр Пономарьов, сестри Тельнюк, секстет «Пікардійська терція», гурти «Скрябін», «Турбо техно саунд»... Треба визнати, що нашим музикантам ще далеко до світового стандарту. Втім, може й добре, що вони такі нестандартні, в чомусь наївні й тому милі, наче діти. Вітчизняні попса і рок, як на західні мірки, поки що ходять в музичні ясла. Та у них ще все попереду...

Який українець не любить пива і гарних дівчат?

У рамках фестивалю було пропито конкурс «Золота бочка». Саме пропито, бо любителі пили його протягом години хильцем... Майстром цієї справи, а саме вливання в горло кухля пива (німецької фірми «Гіннесс») «гвинтом» із рекордним результатом дві секунди став якийсь Ерік — місцевий молодик, явно рекетир на вигляд. Як винагороду чемпіон отримав три ящики імпортного пива, швейцарського годинника, запальничку «Zippo» і ще безліч усяких «дрібничок». Що не кажи, а пити пиво хлопці вміють!

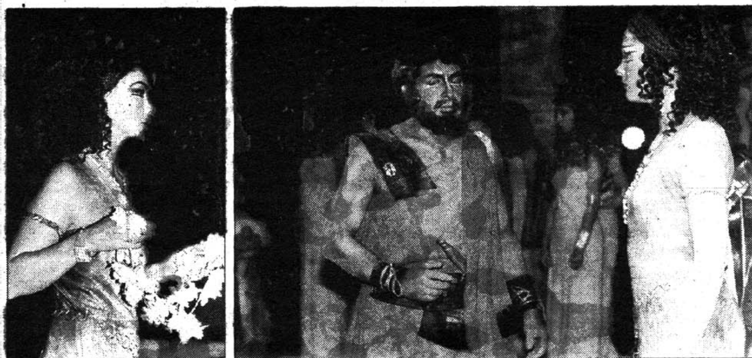
Дівчата-красуні беруть іншими привабами: довгими ногами, чарівними посмішками та куцими купальниками. Конкурс краси «Королева Таврії» — видовище не для чоловіків зі слабкими нервами. Цього разу на подіум вийшли 15 чарівних створінь із 12 країн. Найчарівнішою й найпривабливішою компетентне журі визнало Ніно із сонячної Грузії. Друге місце за красу (якщо красу взагалі можна класифікувати) отримала Ірина з Молдови. І третьою в цьому сузір'ї стала Ольга з Херсона. Титул міс-преса отримала від представників нашої «четвертої влади» (інформаційним спонсором Таврійських ігр були «Всеукраинские ведомости») француженка Жеральдін. Короновану трійку було нагороджено валютними контрактами від фірми «Інфокс» — головного спонсора фестивалю. Водночас для дівчат було розв'язано й питання роботи — протягом року позуватимуть для реклами фірми. Добре розв'язання проблеми безробіття: шукати вакансії не на біржі праці, а на підмостках Таврійських ігор...

Наступного року організатори обіцяють провести п'ятий, ювілейний Міжнародний музичний фестиваль у Каховці. Щоразу він зростатиме, набиратиме сили, вбиратиме величезні кошти і, звісно, радуватиме народ видовищністю, бо, за словами генерального директора каховської феєрії Миколи Баграєва, «Таврійські ігри» роблять передусім для людей.

Нехай живе музика, краса й пиво!

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Небосхил, що потребує зірок

У ЛЬВІВСЬКОМУ державному академічному театрі опери та балету ім. Франка відбулася прем'єра опери Дж. Верді «Аїда».

Вистава незвична: театр ризикнув «підняти планку», і тепер не гоже опускатися на нижчу сходинку. Шанувальники музичного мистецтва не простять цього, бо мають перед собою еталон. «Аїда» з незвичними для Львівської опери аншлагами на всіх трьох прем'єрних виставах змусила нас повірити у друге дихання театру, у те, що він спроможний вийти зі стану «дрімоти». Бо ж доки можна миритися з напівпорожньою (і частенько) залою і докоряти публіці за те, що в боротьбі з колорадським жуком на городі вона приділяє значно більше уваги, аніж високому, чистому, прекрасному ...

Молодий в.о. головного диригента Львівської опери Мирон Юсипович рішуче узявся за оновлення режисури, а отже, і духу театру. У контексті цієї програми він знайшов молодого однодумця — режисера із Національного театру опери та балету ім. Т. Шевченка Сергія Архипчука і запросив його на постановку «Аїди».

Ця опера йде у Львові під щасливою зорею. Її ставили наприкінці століття, у передвоєнні й повоєнні роки. І ось виросло нове покоління з новим ставленням до вічних цінностей, якому недостатньо знати давню істину «все перемагає любов». Воно хоче знати — чому ? Відповіді на оце «чому» разом шукали постановники і виконавці. Творча інтуїція не підвела диригента-постановника Мирона Юсиповича і режисера-постановника Сергія Архипчука: шанобливо відтворена краса музичного твору (опера йде італійською мовою) поєднується із правдивістю психологічних характеристик, з тою пишнотою дійства, художнього оформлення, із багатством костюмів, які не дисонують із стінами одного із найяскравіших театрів Європи. А стіни зобов'язують до незрадливості краси, істини. Мабуть, істина театру в тім, що артист на сцені має бути Богом чи напівбогом, і освітлювач не повинен кидати репліки на кшталт «це вам не драма», а машиніст сцени не має вважати за подвиг вихід на роботу «за таку зарплату». Саме з такою реальністю закулісся зіткнувся Сергій Архипчук, а тому ... Іскри полетіли зусібіч, завирували підспудні течії «нова мітла» в особі кремезного чоловіка з довгими кучерями, який бігав-літав по сцені (і чого він поспішає, якось воно буде), нерідко створювала дискомфорт, але ... переможців не судять. За півтора місяця чистого репетиційного часу підготовлено три склади головних виконавців, і кожний з них по-своєму відтінює сценічний образ власним «я». Сергій Архипчук не прийшов із готовою концепцією вистави і нікого не підганяв під шаблон.

— Є такі моменти, коли кожний виконавець робить мізансцену по-своєму, але всі в одному руслі. То чому я маю казати: «вклякніть на одне коліно, а не на два», — ділився він, — це нібито дрібний нюанс, але суттєвий, бо, зрештою пошук психологічної точності, у характеристиках, пошук глибинного підтексту грунтуються саме на деталях, без яких навіть «Аїду» можна було б перетворити на тривіальний любовний трикутник. Воїн Радамес любить рабу Аїду, а вона має суперницю в особі доньки фараона. І всі повинні зробити нелегкий вибір: вірність чи зрада собі самому, Батьківщині, коханню? Скільки тисячоліть людство блукає в цьому трагедійному лабіринті, де висота, буває, обертається падінням, свобода — рабством і навпаки. «Любов нас може кинути під ноги, але й підняти здатна нас любов». І ось раба — на п'єдесталі, а повелителька падає ниць — усе на світі відносне. Така сценічна правда вибудована на почуттях, на промовистих художніх символах переміщення «верхів» і «низів» у ієрархічній драбині людських цінностей. Цю правду пізнавали та відкривали і визнані зірки Львівської опери, як-от народний артист України Володимир Ігнатенко (Радамес), і молоді виконавиці ролі Аїди — Світлана Разіна, дипломант міжнародного конкурсу, і Людмила Савчук. А загалом, постановники добилися найголовнішого. Того, що виходить за рамки конкретної вистави: і у досвідчених, і у молодих з'явився небосхил, на якому можна засяяти з іміджем Бога чи напівбога. То чи артист того не вартий?!

Львів.

На знімках: у ролі Амонасро — заслужений артист України Ігор Кушплер, у ролі Аїди — Людмила Савчук; ще одна виконавиця головної ролі — Світлана Разіна.

Фото Олександра СКУЛЬСЬКОГО.

Богдан ГУБСЬКИЙ: «Сьогодні найнезахищеніша людина в Україні — підприємець»

Шлях здолає той, хто йде. Часом здається, що саме цей принцип сьогодні мають узяти на озброєння українські підприємці, якщо справді хочуть бути такими й досягти успіхів у бізнесі.

Один із таких, на думку багатьох, хто досить вдало рухає свій бізнес, — голова ради директорів фінансово-промислового концерну «Славутич» Богдан ГУБСЬКИЙ.

— Ваше ставлення до об'єктивності й ефективності процесу створення фінансово-промислових груп з участю українського та російського капіталу? В українських газетах можна знайти твердження, що транснаціональні ФПГ — це форма, з допомогою якої великий російський бізнес поглинатиме українську власність.

— Особливістю нашого часу є те, що виникають нові економічні зв'язки й поновлюються старі (за критерієм економічної доцільності) на новій основі підприємництва, тобто не за директивами центру, а на рівні прямого співробітництва фірм. Завдання держав — не заважати цьому процесові реальної і природної інтеграції, цьому поки що слабкому струмочку. Ці зв'язки — не тільки своєрідні стрижні, що зв'язують економіку держав СНД. Вони — носії нових потужних ринкових мотивацій і високоефективної ринкової конкуренції.

Щодо об'єктивності та ефективності процесу створення фінансово-промислових груп з участю українського і російського капіталів, то на користь таких структур свідчить світовий досвід. Хоча стосовно України й Росії такі групи, як мені відомо, «де-юре» не існують. Для того, щоб їх створювати, щоб вони були корисні Україні, необхідно законодавчо розв'язати безліч питань. Скажімо, в яких галузях вони працюватимуть, яким критеріям відповідатимуть, якими механізмами регулюватимуться. І, звичайно, має бути відповідна угода України з Росією. Водночас не можна допустити, щоб учасники цих груп бачили в них «дах» над головою, який рятує їх від стихії ринку. Не можна також втрачати державного контролю за розвитком таких груп.

ФПГ як форма поглинання української власності? Взаємне володіння власністю різних держав, їхніх суб'єктів господарювання — це нормальний процес. При цьому має формуватися оптимальна взаємозалежність держав, котра, у свою чергу, зумовлює взаємне врахування інтересів. Але не можна, звичайно, допускати при цьому істотної асиметрії взаємовідносин, за якої різко порушується баланс економічних інтересів чи виникає спокуса чинити на іншу країну політичний тиск.

— Як ви розумієте проблему погашення Україною заборгованості Росії за енергоресурси?

— Проблема взаємних боргів країн СНД (у тому числі й наша заборгованість Росії) дуже серйозна. Її нерозв'язаність заводить у глухий кут взаємну торгівлю. Сьогодні перспектива швидкого погашення суб'єктами СНД своїх

Богдан Губський

енергетичних боргів Росії примарна. Можна було б спробувати створити механізм багатостороннього клірингу СНД, розробивши заздалегідь механізм взаємного конвертування валют. Та цю проблему швидко не розв'язати. Що ж робити? Необхідно, на мою думку, передусім ліквідувати монополію держави на постачання енергоресурсів. Нині міжурядові угоди (інакше кажучи, міждержавний бартер) об'єктивно зумовлюють необхідність використання бюджетних коштів, звідси емісія, дефіцит бюджету тощо. При цьому частина українських споживачів не розраховується за їх використання навіть за внутрішніми цінами.

Гадаю, потрібний жорсткіший механізм повернення боргів, який пов'язую з використанням комерційних організацій, котрі при цьому повинні заробляти гроші на російському ринку, активізуючи на ньому роботу. Для цього необхідно відстежувати кон'юнктуру цього ринку з метою «залпового» й ефективного викидання товарів за сприятливих умов. Деякі «поборники» справедливості й різного роду дилетанти звинувачують комерційні організації в тому, що вони отримують пільги — квоти на право продажу в Росії різної продукції і товарів. Які то пільги? Тут пільга полягає у необхідності пробиватися на ринок, де частка, приміром, рядового прокату в загальній структурі виробництва прокату чорних металів збільшилася з 30—35 % (1990 р.) до майже 80 %. Аналогічна ситуація й на ринку продукції харчової промисловості, де дійшло вже до того, що імпортні товари витіснили російську продукцію, на ринку хімічної продукції. Тут треба враховувати, що залежність Росії по цих позиціях від України незіставна з нашою нафтовою і газовою. Та якщо пощастить продати товар і отримати гроші, то їх ми заплатимо за енергоресурси. Реально заплатимо. У свою чергу, на внутрішньому ринку України не можна ці енергоресурси дарувати, та й існування боржників недопустиме. От вам і весь механізм. Чи виграє від цього Росія? Безперечно! Вона отримає і товар, і гроші. Чи виграє Україна? Так, бо отримає енергоресурси, які використовуватимуться ефективніше. Бо ті, чиї технології орієнтовані на дешеві енергоресурси, будуть змушені або переорієнтуватися, або припинити існування. Зрештою це і є метою структурної перебудови економіки, про яку так багато говорять.

А сьогодні постачання енергоносіїв, особливо газу, викликає чимало запитань. Якщо монополію на постачання нафти й нафтопродуктів більш-менш подолано, то Укргазпром, як і раніше, залишається єдиним постачальником газу. При цьому йому, звичайно, не легше. Попри останнє підвищення внутрішніх відпускних цін на газ, різниця між кінцевою ціною російських поставок і роздрібними внутрішніми цінами істотна. Цей розрив перетворив українську газову промисловість на банкрута і неминуче вимагає покриття коштом бюджету. Та, до того ж, з Укргазпромом українські споживачі не розраховуються і за нинішніми цінами. У першому кварталі 1995 р. проплачено лише 13 % спожитого газу. АТ «Укргаз» та «Укргазпром» перетворилися на найбільших кредиторів. Неплатежі внутрішні об'єктивно зумовлюють неплатежі зовнішні.

Ще раз підкреслю: щоб газова індустрія не створювала колосальних проблем, дуже важливо сьогодні зробити умови поставок газу більш комерційними. Інакше для розрахунків з Росією емісія залишиться єдиним засобом.

— Якою мірою реальна, на вашу думку, широка участь розвинених країн Заходу в реформуванні економіки України?

— Коли йдеться про іноземні інвестиції, будьмо не романтики, а прагматики. Кажуть, що іноземні інвестори «кружляють» довкола України, бо, з одного боку, їх приваблює вкладення грошей в українську економіку, а з другого — вони побоюються це робити. Чому? По-перше, досить характерна нестабільність законодавства, яку зарубіжні спостерігачі почасти пов'язують з незавершеністю системи управління країною. Так, ознайомившися з прийнятим нещодавно Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств», можна зі здивуванням констатувати, що із 1 січня 1995 року новостворювані підприємства з іноземними інвестиціями позбавляються пільг в оподаткуванні прибутку (ст.7.1). Іноземних інвесторів уже вкотре ошукано. Декрет про режим іноземного інвестування від 20.05.93 р. № 55-93 ніхто не скасовував, але й пільг немає. Залишається сподіватися, що це питання буде врегульоване Правилами застосування закону.

Друга проблема — податки. Якщо здійснювана нині податкова реформа послабить тиск, то це, ймовірно, зменшить побоювання інвесторів зіткнутися з низькою рентабельністю.

Є й інші проблеми — бюрократизм і низька договірна дисципліна. Інвесторові важко домовлятися з керівниками підприємств, які побоюються нових «чужих господарів». Водночас мають рацію ті, хто твердить: західні і східні інвестори вишикуються в довгі черги біля наших кордонів, якщо ми вміло використаємо об'єктивно наявну привабливість капітальних вкладень в економіку України і пригасимо негативні обставини, що бентежать кожного потенційного вкладника.

Передусім іноземними інвесторами керують не високі почуття до українського народу, а природне прагнення до нових ринків збуту. У нас є потенційна місткість ринку, який проявить себе у перспективі. Світовий ринок за межами колишнього СРСР давно поділений і переділений. А ми — величезна незаймана зона. Тому невідомо, хто кому потрібніший — ми їм чи вони нам. Не уникає уваги інвесторів і приватизація, перебудова галузевої структури: саме час зайняти нішу в народному господарстві України. А дешевизна праці наших робітників та інженерів? Гадаю, згодом не можна не враховувати і взаємну конкуренцію іноземних інвесторів та окремих країн за сфери впливу. Треба її використати на користь справі.

Водночас треба долати благодушність і сподівання на те, що інвестиції прийдуть самі собою. Час зрозуміти, що грошей на Заході просто так ніхто не дасть. Потрібні путящі ідеї, грамотні й перспективні проекти вкладення коштів.

— Дайте оцінку умов для бізнесу в Україні: правове забезпечення, податкова політика, престиж підприємництва?

— Ситуацію з розвитком приватного бізнесу, його правовим забезпеченням в Україні багато хто оцінює так: «Душити не душать, аде дихати не дають». Правове поле в нас нерідко має характер «післядії» і тому вимагає внесення нескінченних правок і коректив. Таким чином, наша правова система далеко не досконала. Але без дотримання законів (хоч би які вони були) не дочекатися вигідних угод і міцних зв'язків. Хочу сподіватися — минуть роки, буде створено традиції, сумлінність і чесність перейдуть до розряду так би мовити автоматичних.

Що ж до податкової системи, то лише дуже ліниивий в Україні не вимагає зниження податків. Ніякий, щонайменший податок виробник не розцінює як стимул. Нам здається, що розмір податкових вилучень має бути такий, щоб людина не втрачала інтересу до праці, щоб податок не набув регресивного характеру. Нові закони про оподаткування (у яких змінюється база оподаткування — замість доходу оподатковуватимуть прибуток) тільки набирають сили і прогнозувати ефект від їх запровадження за непередбачуваності ринкових буднів вельми складно. Водночас немає сумніву, що проведені зміни мають стати лише початком податкових реформ.

І, нарешті, однією з головних передумов успішного функціонування податкової системи має стати прийняття законів, які діятимуть не один-два роки, а тривалий час. Потрібна стабільність — це головне.

Престиж підприємництва? Гадаю, сьогодні найнезахищеніша людина в Україні — то підприємець, який постійно живе і діє в зоні морального, фізичного й матеріального ризику і в усьому покладається лише на себе самого. І при цьому багато хто вважає, що підприємці — «мафія», кримінальні типи. Висновок напрошується сам.

Юрій КОРНЄВ.

Послання Президентові від давніх знайомих

Деякі газети та інформаційні агентства поквапилися повідомити, наче у Дніпропетровську застрайкували працівники Південного машинобудівного заводу. Подавали це мало не за сенсацію, бо мова йде про колектив, у якому багато років працював, а певного часу і очолював його нинішній Президент України. А насправді на підприємстві поки що відбувся тільки масовий мітинг, учасники якого направили письмове послання Леонідові Кучмі.

Майже півтори тисячі робітників і конструкторів донедавна потужного ракетобудівного заводу написали Президентові, що «ніколи так зримо до робітника, інженера, службовця не підступала бідність, як тепер». Сам мітинг відбувся тому, що люди тут нині мають на місяць у середньому три мільйони карбованців зарплати.

Тепер створено робітничий комітет, який має незабаром скликати конференцію трудового колективу, щоб захистити його інтереси.

Та автори послання передусім стурбовані долею свого підприємства, яке перестало, по суті, випускати ракетоносії та інші космічні апарати і не може налагодити масового й сталого виробництва конверсної продукції. Натомість триває значне скорочення колись висококваліфікованого колективу. Одначе південмашівці у своєму зверненні мислять ширше, масштабніше — пишуть, що, на їхню думку, «порятунок України не в збільшенні боргів зарубіжним фінансовим організаціям, а в збереженні її індустріального потенціалу». Закликають по-справжньому підтримати, нарешті, вітчизняних товаровиробників. А заодно зупинити пограбування й розбазарювання національних багатств мафіозними й корумпованими структурами. Щоб Президент зрештою реалізував, як і обіцяв, своє гасло про загальний порядок і порядність.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

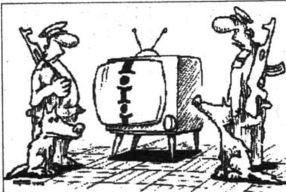
Дніпропетровськ.

Олександр МИКОЛАЙЧУК, журналіст

Рятуйте! З нас хочуть зняти шаровари.

Що стоїть за сенсаційним викриттям

НЕЩОДАВНО деякі газети опублікували матеріали, що різко критикують підготовку угоди «Про міжнародну кооперацію з організації телемовлення на 1-му державному телеканалі України (УТ-1)». Публікації були єдині в оцінці проекту договору: зарубіжна компанія за підтримки голови Держтелерадіо України З. Кулика зазіхає на власність країни. Сенсація?

Я також вирішив поцікавитися проектом договору, щоб дізнатися, яку альтернативу пропонують телеканалові, глядацький рейтинг якого впав. Адже не секрет, що в багатьох містах і селах радше дивляться не пісні і танці, що транслюють по УТ-1, а програми місцевих студій, які показують детективи й «жахливочки» піратським способом з гугнявим перекладом.

Отож, згідно з договором компанія «Іннова-фільм» надаватиме УТ-1 свої програмні матеріали, що складаються з фільмів улюбленої народом тематики. В додатку до договору визначено й жанри: детективи, мелодрами, комедії, трилери, історичні, фантастичні і пригодницькі. Кожний жанр матиме в мережі мовлення сталий час, що цілком по-європейському. Передбачено і постійні рубрики. «Синематека» знайомитиме з класикою світового кінематографа, а «Кращий із кращих» дасть змогу українцям побачити оперативно найвизначніші фільми сучасних майстрів кіно, що здобули міжнародне визнання. Подумали фахівці «Іннова-фільм» і про дітей, запропонувавши для них кінопрограми. Не знаю, як вас, а мене як глядача така програма вельми зацікавила. Вона цілком здатна конкурувати з ГРТ-1.

Та яка компенсація за задоволення? «Іннова-фільм» просить надати їй право на розміщення у своїх програмах реклами. Саме це й спричинило посилене роздратування опонентів. Держтелерадіо нібито робить чергову спробу задешево розпродати національне надбання, тобто рекламний час, яким УТ-1 розплачуватиметься за цікаві фільми.

От і мені захотілося запитати: а чим ще можна заплатити? Та ж телебачення України фінансоване з держбюджету, з яким маємо величезні проблеми. Не дивина, що бюджетні асигнування покривають лише 43 відсотки річних потреб УТ-1. Де взяти ще 57 відсотків? Здавалося б, які проблеми: реалізуй рекламний час, який становить близько десяти відсотків від загального мовлення, і одержиш гроші.

Однак не виходить. Досить переглянути рекламні блоки УТ, що йдуть у найвигіднішій вечірній час, щоб переконатися: особливого попиту на рекламу в УТ-1 немає. Чому? Та просто тому, що сам по собі рекламний час цінності не має. Цінним він стає лише за умови, якщо телеканал має високий глядацький рейтинг. Тобто коли його стабільно дивляться мільйони телеглядачів, у впливі на яких, власне, й зацікавлений рекламодавець. Якщо ж цього немає, жодними зусиллями рекламодавця на телеканал не привабиш.

А інтерес глядача до телеканалу підвищують цікаві фільми. Це підтверджує досвід телекомпаній як європейських країн, так і країн колишнього СРСР. І в цьому плані розрахунок керівництва Держтелерадіо правильний: адже «Іннова-фільм» не створює свого власного каналу, а постачає фільми, котрі мають попит, чим і піднімає рейтинг каналу в цілому, приваблюючи нових рекламодавців. Чи вигідне це для УТ? Однозначно: так.

До того ж є й ще один вельми важливий аспект проекту договору, який газети вважали за краще просто не помітити: компанія «Іннова-фільм» зобов'язується заснувати і утримувати на період дії договору кореспондентські пункти УТ в ФРН (Дюссельдорф), Італії (Рим), США (Нью-Йорк) та Аргентині (Буенос-Айрес). А що означає «утримування корпункту»? Це — оренда офісів і квартир для персоналу, знімальна й монтажна техніка, автомашини, заробітна плата кореспондентів і операторів, транспортні видатки, засоби оперативної доставки знятих матеріалів до України і багато-багато чого іншого. Чи зможе взяти на себе такі видатки Держтелерадіо? Ні. Чи вигідно йому мати корпункти за кордоном? Так.

І ще один цікавий момент: не впустили нагоди опоненти спробувати і власний рейтинг у читачів підняти. Мовляв, якби не ми та не громадськість, то договір той у келійній тиші негласно підписали і народ України залишився б у дурнях. Надто вже лінивим треба бути, щоб про нього не дізнатися. А щодо «келійності» і суперечності державним інтересам, то в проекті договору записано, що Українське телебачення зобов'язане погодити його з усіма зацікавленими державними органами.

Звичайно, можна й надалі дивитися «шароварне» телебачення, радіючи з того, що добру справу зробили, «чужинців» до ефіру не допустили. Але чи виграє від того глядач? Спитаймо лишень його, що він хоче дивитися. Втім, рейтинг уже дав відповідь.

До речі, кілька слів про «Іннова-фільм». Це солідна компанія з річним оборотом понад 250 млн. доларів. І аж ніяк не «темна конячка». Відомою вона стала завдяки фільмам і телепрограмам, створеним на замовлення і з участю найбільших каналів Європи. Їх показано більш як у 60 країнах світу. І в Україні з участю відомих українських кінематографістів компанія створила близько десятка ігрових і документальних фільмів, у тому числі «Співачка Жозефіна...» Сергія Маслобойщикова, «Перше кохання» Романа Балаяна, останні документальні фільми Олександра Роднянського і Сергія Буковського.

До речі, автори проекту Олександр Роднянський і Володимир Оселедчик співробітничають з «Іннова-фільм» з моменту її заснування. Та й усі робочі місця (їх близько 50), створювані в рамках цього проекту, буде зайнято нашими фахівцями. Одне слово, у цій команді «чужинців» не буде. Будуть професіонали.

Я бачив список фільмів, що їх протягом перших місяців дії угоди «Іннова-фільм» надасть для показу на УТ-1. У ньому — українська кінокласика, сучасний кінематограф Європи, США, країн СНД. Є цікаві телесеріали, фільми К. Зануссі, П. Грінуея, Ф. Феллініі, Ж.-Л. Годара, В. Вендерса, А. Рене та інших майстрів світового кіно.

Не хотілося б відмовлятися від задоволення переглянути їх. Не хотілося б відлучатися від світової культури через чиїсь амбіції. Можна, звичайно, й надалі задовольнятися провінційним рівнем державного телебачення України, та що ми від цього виграємо?

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

«...ля» для Проскурні, або Шукайте буфетницю!

ЦЕ ТРЕТЯ стаття циклу «Куди йде український театр?» (див. «ГУ» за 1 та 22 липня). Стаття виникла незаплановано. Ми з режисером Сергієм Проскурнею сиділи в його офісі й слухали радіо. Якраз передавали астрологічний прогноз. Диктор бадьоро сказав: «Стрільці! Ретельно приховуйте від оточуючих ваші фінансові справи!» Проскурня за гороскопом — саме Стрілець. Але свої фінансові справи приховати не в змозі: зараз на ньому «висять» майже 11 мільярдів карбованців...

Як це сталося?

Столичні театрали, в тім числі й читачі нашої газети, пам'ятають, як у квітні нинішнього року в Києві відбувся Міжнародний театральний фестиваль-лабораторія «Мистецьке березілля», вже, до речі, вчетверте. Акція грандіозна, вона тривала місяць за участю 46 театрів та театральних формацій Європи та Америки, і нам було чим пишатися. Фестиваль був некомерційним, що дуже важливо для студентів та мистецької публіки.

Навіть коли щось подібне проводиться на державному рівні, то — обережно, запрошують одну «зірку», не більш. Проскурня ж проводив фестиваль САМ — і запросив одразу багато «зірок». Чого варті лиш Віктюк і Некрошюс! Тобто, він узяв на себе більше, ніж насміпюється брати держава. І «зірки» — приїхали, хоч Проскурня, звісно, не міг їм дати жодних гарантій.

Але за 10 днів до початку фестивалю держава в особі Мінкультури — з огляду на вимушене скорочення культурних програм — відмовила «Березіллю» у фінансовій підтримці. Зупинити чи підкоригувати акцію Проскурня вже не зміг чи не захотів. Фестиваль відбувся, мав успіх, американці навіть внесли його до своїх «світових» каталогів.

А потім виявилося: Проскурня винен своїм дорогим гостям оті 11 мільярдів.

З одного боку, нібито держава повинна допомогти, адже статус міжнародного фестивалю надала свого часу саме вона і тепер на міжнародному рівні страждає саме її реноме.

Але, з іншого боку, Проскурня нібито повівся легковажно й не попередив завчасно й конкретно про фестиваль, по суті, поставивши державу перед безвихідним фактом. Така собі театральна басаєвщина. Це схоже на те, якби якийсь хоробрий лейтенант, ванька-взводний, запросив до себе в гості дивізію американських зелених беретів, провів з ними маневри, а потім зателефонував міністрові оборони й сказав: платіть, якщо не хочете ганьбити нашу армію.

Можна собі уявити, що відповів би йому пан Шмаров!

Втім, Проскурня каже, що було не так, і що про приїзд гостей він попереджав «свого» міністра ще в січні.

Коли люди починають з'ясовувати між собою такі речі, очевидно, що справа не в подробицях, а в чомусь іншому, суттєвому, хоч і невловимому.

Як би там не було, а реноме України тепер справді треба рятувати. Кабмін з Мінфіном пишуть Міністерству культури: спробуйте покрити витрати за рахунок коштів, передбачених вам на централізовані заходи. Мінкультури відповідає: тих грошей вже нема. Тим часом працівники культури звертаються з колективним листом особисто до Президента: допоможіть «Березіллю», бо міністерство неспроможне. Воно, кажуть, має власних боргів понад 500 мільярдів.

Взагалі, взаємини Проскурні з міністерством цікаві. Я побував там. Не буду посилатися на конкретних посадових осіб, бо це завжди спонукає до довгих цитат, але спробую передати суть. У міністерстві не знайшлося людини, котра сказала б про Проскурню щось погане. Навпаки, кажуть: він молодець, він талановитий організатор, унікальний фестивальщик, але ж авантюрист, але ж себелюбець, ну куди це годиться, він же поводить себе так, наче у нас не міністерство культури, а міністерство у справах Проскурні! Ось подивіться лишень, в якому тоні він пише нам листи: я сам не зможу відвідати таку-то акцію, а тому прошу відрядити туди від мого імені за ваш кошт пана такого-то, враженням котрого я довіряю настільки, наче сам би там побував! Наперед вдячний — Проскурня!

— Ну, — кажуть вони, — хто тут Ленін?!

Ми реготали від душі.

У мене склалося враження, що його тут люблять, але так, як ото колись королі любили своїх корсарів — на безпечній відстані.

Тобто Проскурню, як унікального діяча, справді шанують — на особистому рівні, але на рівні корпоративному — зовсім навпаки. А ще склалося одне враження, не підтверджене цифрами: гроші тут можуть дати, але беруть їх ті, хто вміє взяти. Проскурня не вміє (чи надто гордий, щоб це вміти), і йому залишається, як в отому моряцькому анекдоті, тільки «ля» з цілої фрази «Привіт від моряків Севастополя!»

До речі, про Севастополь. Щойно Мінкультури змогло витратити кілька мільярдів карбованців на проведення севастопольського театрального фестивалю «Херсонеські ігри», котрий, на відміну від проскурнянського «Березілля», продемонстрував нашу культурну окраїнність — і на це гроші знайшлися.

Втішно, що Мінкультури вже планує на наступне «Березілля-96» кілька мільярдів карбованців.

Але до тих грошей ще треба дожити. Сергій тим часом планує показати киянам вистави, поставлені Бергманом та Бруком (!!!) і на бетховенський мотив «Ля-ля-ля-ля...» А я собі думаю: краще б безквартирний Проскурня справді вкрав собі дещицю з тих мільярдів та купив хату, тоді було б принаймні щось зрозуміло.

... Щойно державний столичний театр імені Франка поїхав на міжнародний фестиваль до Македонії. Не на державний кошт — спонсором поїздки виступила, за неперевіреними даними, буфетниця вищеназваного театру, честь їй і хвала, якщо воно так і є. Господи, Боже мій, та не Президентові, кабміну чи мінфіну треба листи писати! Треба шукати Буфетницю, і чим швидше, тим краще...

На фото Сергія КОВАЛЬЧУКА: Сергій Проскурня.

За кордоном є спадок. Можливо, для вас...

Укрін'юрколегія (252034, м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-а)
У справах про спадщину розшукує родичів

Померлих у Канаді

* **Сергія Піскова**, відомого як Сергій Піскар, який народився в 1916 році в Західній Україні чи Польщі, батько — Федір Пісков, мати — Лікера Коноплі.
* **Гарі Сондака (Зондака)**, який народився в Україні
* **Поточняк Марії**, яка народилась в 1909 р. в Україні.

Померлого в Австрії:

* **Ніконова Леоніда Степановича**, який народився в 1920 році в Одесі, а саме його доньку Катерину, 1939 р. н., дитячого лікаря, або інших родичів.

Померлих у США

* **Зігмунда Хамера**, батько якого Максіміліан (Матіас) Хамер народився в 1898 році в м. Рівне і батьками якого були Йозеф та Техіла Хамер.
* **Жани Аліси Джеферс**, батько котрої Вацлав Закржевський (Закревський) народився в населеному пункті Колаки, а мати — Вікторія Бентлеєвська.
* **Бліндер Евеліни**, яка народилась в 1911 році в Україні, батько якої Бенціон Бліндер народився в 1879 році, а матір звали Бейла (Стела), яка станом на 1913 рік проживала у Фастові.

Померлих у Франції

* **Івана Патеюка**, який народився в 1897 році в Дніпропетровську.
* **Розалії Ястребської** (Ястржебської), яка народилась в 1900 році в Теребовлі, батьки — Тадеуш Ястребський та Марцела Пейсак.

Померлого в Англії

* **Шарого Івана**, який народився в 1900 році в Купчинці чи Копичинці Тернопільської області, батька якого звали Иосиф (Иосим).

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін'юрколегію: Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів

закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Автоальянс-портфоліо»

1. Основні відомості про інвестиційний фонд

Назва фонду: Акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Автоальянс-портфоліо». Організаційно-правова форма: акціонерне товариство закритого типу. Тип фонду: закритий. Розмір статутного фонду 10 (десять) мільярдів карбованців.

Місцезнаходження та юридична адреса фонду: 252004, м. Київ, вул. Червоноармійська, 15, тел. 225-21-50, 225-21-28 факс 225-23-66.

2. Зміст інвестиційної декларації

2.1. Мета інвестування:

здійснення спільних інвестицій за рахунок об'єднання коштів засновників та учасників з метою:

— забезпечення доходності вкладень;

— забезпечення приросту вкладених коштів;

— формування та підтримка високоліквідного інвестиційного портфеля цінних паперів;

— забезпечення диверсифікації ризиків та безпеки вкладів учасників фонду.

2.2. Предмет та напрями інвестиційної діяльності і політики.

Пріоритетними об'єктами інвестування фонду будуть:

— високодохідні цінні папери, що дають право на участь в управлінні господарськими товариствами, а також мають високий рівень захисту майновими гарантіями емітентів, і зокрема акції, облігації, векселі;

— високодоходні акції акціонерних товариств та високоліквідне майно об'єктів нерухомості, що приватизуються;

— до 20 відсотків портфеля буде сформовано за рахунок державних цінних паперів.

Структура портфеля цінних паперів і напрямки інвестування визначаються інвестиційним керуючим фонду та спрямовані на середньо- і довгостроковий ефект від цих інвестицій.

Діяльність зі спільного інвестування фонд здійснює з урахуванням обмежень, встановлених чинним законодавством.

У процесі розміщення інвестиційних сертифікатів фізичні та юридичні особи можуть стати учасниками фонду, придбавши його інвестиційні сертифікати за гроші та приватизаційні папери (дозвіл фонду державного майна України № 100 на право здійснення комерційної діяльності з приватизаційними паперами).

Фонд є закритим інвестиційним фондом без взяття зобов'язань про викуп своїх інвестиційних сертифікатів до закінчення строку діяльності фонду — 5 років з дати реєстрації випуску інвестиційних сертифікатів (реєстрація у Мінфіні здійснена 30 червня 1995 р. № 229/3/95).

З коштів фонду оплачуються витрати з реалізації інвестиційних сертифікатів, послуги аудитора, депозитарію та інвестиційного керуючого, згідно з умовами договорів з ними.

Розмір дивідендів визначається обсягом чистого прибутку, який підлягає чистому розподілу між учасниками та засновниками фонду, відповідно до розміру їхніх внесків у фонд. Виплата дивідендів здійснюється щорічно за підсумками діяльності фонду за рік, але не пізніше як через 30 днів після опублікування звіту.

Створення спеціальних та резервних фондів за рахунок відрахувань від прибутку фонду забороняється.

Дивіденди виплачують за місцезнаходженням фонду та його регіональних представництв, що створені у всіх обласних центрах України, або шляхом переказу на особистий рахунок власника інвестиційних сертифікатів чи поштовим переказом за адресою, вказаною учасником.

3. Основні відомості про емісії інвестиційних сертифікатів

Фонд випускає іменні інвестиційні сертифікати номінальною вартістю 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців на загальну суму 120 (сто двадцять) мільярдів карбованців у кількості 2 400 000 (два мільйони чотириста тисяч) штук та 600 000 (шістсот тисяч) штук інвестиційних сертифікатів на пред'явника номінальною вартістю 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців на загальну суму 30 (тридцять) мільярдів карбованців.

Початкова вартість одного інвестиційного сертифіката визначена в 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців, а після закінчення першого півріччя роботи визначається курсовою ціною одного інвестиційного сертифіката.

Форма випуску інвестиційних сертифікатів безготівкова або готівкова, в залежності від побажань учасника.

Інвестиційні сертифікати на пред'явника випускаються лише в готівковому вигляді.

Дата початку розміщення інвестиційних сертифікатів 1 серпня 1995 року.

Інвестиційні сертифікати підлягають вільному перепродажу на вторинному ринку цінних паперів.

4. Відомості про засновників та їх частка у статутному фонді:

— ЗАТ «Українська автомобільна корпорація», м. Київ, вул. Червоноармійська, 15 (60%);

— ЗАТ «Фінансова компанія «Автоальянс-інвест», м. Київ, вул. Червоноармійська, 15 (40%).

5. Органи управління

Наглядова рада:

— Васадзе Т. Ш., президент «Української автомобільної корпорації»;

— Махно В. П., голова правління страхової компанії «Енергополіс»;

— Пасхавер О. І., президент асоціації «Укрконсалтинг»;

— Тальський Р. Б., президент СП «Кебот-Київ»;

— Розенблат Е. М., начальник управління АППБ «Аваль».

6. Відомості про інвестиційного керуючого інвестиційним фондом:

ЗАТ «Фінансова компанія «Автоальянс-Інвест».

Місцезнаходження — 252004, м. Київ, вул. Червоноармійська, 15.

Компанія зареєстрована 20 березня 1995 року рішенням виконавчого комітету Старокиївської районної Ради народних депутатів м. Києва.

Реєстраційний № 22926761.

Компанія має дозвіл Міністерства фінансів України № 627 від 25 квітня 1995 р. на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів.

7. Відомості про депозитарій

Депозитарій інвестиційного фонду «Автоальянс-портфоліо» — Акціонерний поштово пенсійний банк «АВАЛЬ» АППБ. «АВАЛЬ» є депозитарієм згідно з дозволом Мінфіну України № 22 від 13 червня 1994 року.

8. Відомості про аудитора фонду

Аудиторська фірма «Консалт-Лаг».

Місцезнаходження — м. Київ, вул. Рибальська, 2.

Державна реєстрація здійснена 13 грудня 1994 р. Ліцензія на проведення аудиту № 000507 видана Аудиторською палатою України 10 січня 1995 р.

9. Права власників інвестиційних сертифікатів

Власник інвестиційного сертифіката має право отримувати прибуток за інвестиційними сертифікатами у вигляді дивідендів, здійснювати перепродаж інвестиційного сертифіката, у разі ліквідації інвестиційного фонду отримувати частину прибутку і майна у розмірі, пропорційному кількості інвестиційних сертифікатів.

Все гениальное — просто!

ТЕХНЮГ UKRAINE

Газосварка без карбида!

У Вас проблемы с карбидом, кислородом, ацетиленом?

Не беда, обращайтесь к нам. Мы производим промышленные электролизно-водные газосварочные установки

ТЕРЕ-1.5Т

Толщина свариваемого металла 0.5 ... 5мм,
Выход газовой смеси 1500 л/час,
Максимальная потребляемая мощность 5 КВт
Обеспечиваем гарантийное и послегарантийное обслуживание

Звоните: г. Харьков (0572) 23-0127
факс (0572) 12-2876
г. Киев (044) 483-12-59
Пишите: 310115 Харьков-115 а/я 3151

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів закритого взаємного фонду інвестиційної компанії «Народна енергія»

1. Відомості про компанію

Найменування — закрите акціонерне товариство «Інвестиційна компанія «Народна енергія».

Компанією створено закритий взаємний фонд на строк шість років. На баланс фонду передається 5 000 000 000 крб.

2. Інвестиційна декларація

Місцезнаходження — м. Київ, вул. Софіївська, 4.

Напрями інвестиційної діяльності — спільне інвестування в перспективні і рентабельні об'єкти народного господарства, інвестиційні проекти, нерухомість та майно підприємств, що приватизуються, а також інвестиції в короткотермінові грошові зобов'язання.

Предмет інвестиційної діяльності — діяльність з цінними паперами, в тому числі комерційна діяльність з майновими приватизаційними сертифікатами. Цілі діяльності — забезпечення прибутковості діяльності фонду шляхом формування оптимального інвестиційного портфеля, диверсифікацію ризиків та ефективного управління активами.

Інвестиційні сертифікати реалізуються за кошти та приватизаційні папери громадян.

Інвестиційні сертифікати випускаються на загальну суму 75 000 000 000 крб. Категорія інвестиційних сертифікатів — іменні. Номінальна вартість одного сертифіката — 100 000 крб. Загальна кількість — 750 000 шт. Початок розміщення — з 01.08.95р. Запланований курс одного інвестиційного сертифіката на початок продажу — 100 000 крб.

Власникам інвестиційних сертифікатів сплачуються дивіденди за місцем знаходження Компанії та поштовим переказом не пізніше 30 днів після прийняття рішення про виплату за результатами фінансового року.

Засновниками інвестиційної компанії є юридичні особи.

Відомості про депозитарій — акціонерний банк «Ліга», м. Київ, вул. В. Житомирська, 6/11. Дозвіл — № 29 від 14 червня 1994 року.

Власники інвестиційних сертифікатів мають право на одержання дивідендів, вільний продаж, передачу в спадщину, обмін, дарування інвестиційних сертифікатів третім особам на протязі всього строку діяльності Фонду із занесенням змін власника до реєстру; на отримання інформації в обсягах та строки, передбачені Положенням про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії.

Відомості про аудитора — аудиторська фірма «Баланс», м. Київ, б-р Чоколівський, 13. Ліцензія АБ № 000061 від 24.03.1994 р.

Арбітражним судом Хмельницької області 6 червня 1995 року порушено справу № 36-Б/3 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю ВКФ «Колосов і К°» (281100, Старокостянтинів Хмельницької області), розрахунковий рахунок № 467514 в Старокостянтинівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 315201.

Кредиторам та можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника у місячний термін з моменту опублікування оголошення за адресою: 280000, Хмельницький, площа Незалежності, 1, арбітражний суд.

До відома акціонерів акціонерного товариства «Надія»
22 серпня відбудуться
загальні збори акціонерів АТ «Надія».

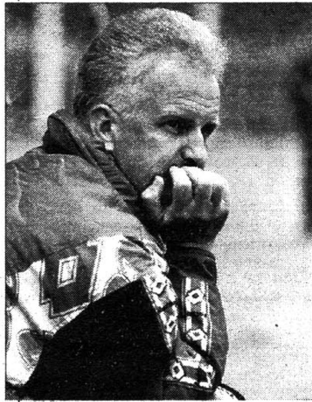
Порядок денний:
1. Звіт ревізійної комісії
2. Звіт голови правління.

Збори відбудуться за адресою: м. Гадяч, вул. Будька, 47.

Реклама в газеті «Голос України»
Тел. 441-89-34,
факс 449-85-62

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

Плани Штанге — плани «Дніпра»

***СПЕРШУ** поповзли чутки, що в «Дніпро» запрошують Валерія Лобановського. Але вже через певний час — нові розмови: про німецького «футбольного колоніста», відомого тренера Берндта Штанге. І сенсація сезону таки сталася. Штанге прибув до Дніпропетровська. І не сам, а з півзахисником Андреасом Сассеном, який грав у «Байєрі» (Юрдінген), «Гамбурзі» та дрезденському «Динамо».*

Вирушаючи в Україну, Штанге заявив журналістам:

— Вдома я все одно ліпшої роботи не отримаю. А український футбол завжди мав європейську славу й авторитет. Зізнаюся, що перебування на посаді спортивного директора клубу другого дивізіону просто остогидло. Тому дуже зрадів запрошенню з Дніпропетровська.

Згадуючи про ті перші дні перебування німецького тренера в Україні, запитав його: «Яким ви побачили «Дніпро», коли прибули в Дніпропетровськ?»

Елегантний сивочубий Штанге, не задумуючись, відповів:

— Добре знав, що «Дніпро» зазнав відчутних кадрових втрат. Але клуб не зазнав потрясіння. І насамперед завдяки добрій організації роботи. Усі ланки колективу продовжували чітко функціонувати, забезпечуючи життєдіяльність складного організму.

— Що вам вдалося зробити в новій для себе команді?

— Я старався зробити команду потужною, яка мала б солідну атлетичну підготовку. Це мені, здається, вдалося. Як і підтягнути тактичну грамотність футболістів. Наші ж турнірні здобутки добре відомі болільникам. Шкода, звичайно, що не втримали у руках Кубок, який, здавалося, обов'язково мали виграти. Втім, ця невдача, гадаю, матиме позитивні наслідки.

— Вашу роботу в Дніпропетровську в минулому сезоні вважатимемо своєрідною розкачкою. А що збираєтеся зробити в новому?

— По-перше, збираємося напружено і наполегливо попрацювати і обов'язково потрапити до одного з європейських клубних турнірів. У моїх планах також підшукати двох-трьох хороших виконавців для «Дніпра» з числа українських футболістів.

По-друге, зроблю все, щоб мій клуб склав серйозну конкуренцію київському «Динамо» і здобув золоті медалі чемпіонату України.

— Який, на ваш погляд, рівень українського футболу тепер?

— Гадаю, він дещо знизився. Адже найкращим командам доводиться рідко викладатися на всі сто відсотків. Тому я, до речі, виступаю за скорочення вищої ліги принаймні до 16 клубів.

Українські футболісти технічні, добрі атлети, але з дисципліною є ще великі проблеми. Відзначу, що, на жаль, не на належному рівні і медичне та фізіотерапевтичне обслуговування футболістів. Бракує багатьох медикаментів, сучасних приладів. Отже, гравці, які зазнали травм, досить довго лікуються та відновлюються. На Заході травмованих футболістів ставлять на ноги втричі швидше, ніж в Україні.

Ще одна проблема — фінансова. І через неї з півсотні кваліфікованих українських гравців змушені виступати в зарубіжних клубах. Якщо її не вирішити, процес матиме загрозливий характер.

Проаналізувавши ситуацію, надіслав свої пропозиції до Федерації футболу України. Мого листа вивчили уважно і зацікавлено. Ряд пропозицій було враховано, коли моделювали сезон 1996—1997 років. Скажу, що робота федерації стала пліднішою і активнішою. А це симптом, який вселяє оптимізм.

— І все ж, яким вам бачиться майбутнє українського футболу?

— Він має сталі традиції, чималі досягнення на міжнародній арені. Тому схильний сподіватися на позитивний розвиток подій. Додам, що Україна завжди славилася футбольними талантами, грандіозними резервами. Дай Боже, тільки, щоб не замулилися ці джерела. Необхідні час і терпіння для того, аби налагодити величезне господарство.

— Пане Штанге, коли фінішував попередній сезон, газета «Всеукраинские ведомости» провела опитування серед спортивних журналістів нашої країни з метою визначити трьох найкращих тренерів України сезону 1994—1995 років. Ви посіли друге місце. Як розцінюєте підсумки опитування?

— Був приємно здивований. Для мене це велика честь. Адже попрацював я в «Дніпрі» всього нічого — якихось три місяці. Україна має досить сильну тренерську команду. І багато моїх колег заслужили на відзнаку. Втім, оцінку моєї роботи вважаю авансом на майбутнє. Погоджуюся посісти те ж місце, але плідно і сумлінно попрацювавши вже весь сезон.

— До речі, коли ви тренувалися в Австрії та Швейцарії, то до України дійшли чутки, що керівники швейцарського клубу «Базель» і австрійського «Казино» (Грац) хотіли купити півкоманди з Дніпропетровська, «залицялися» й до головного тренера дніпрян. Скільки правди в тих розмовах?

— І гравці, і тренер залишилися в Дніпропетровську. Гадаю, коментарі зайві. А пропозиції таки були...

Що ж, сподіватимемося, що й у нинішньому чемпіонаті «Дніпро» буде серед фаворитів, поведе боротьбу за найвище місце. В усякому разі команді цього бажають не тільки мешканці її рідного міста, а й прихильники футболу по всій країні. Бажають вони успіху і наставникові «Дніпра» Берндту Штанге, поява якого внесла в мелодію футбольного життя України нові, неповторні нотки.

На знімку: Берндт Штанге.

Фото Миколи БОЧКА.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

«Сокіл» ще живий

***ЧИМАЛО** тривожних днів пережили на межі весни й літа прихильники київського «Сокола». Адже питання стояло руба: бути чи не бути цьому популярному колективові — ударній силі українського хокею. Але поспішаю повідомити, що все минулося.*

— Усім нашим «доброзичливцям», особливо з числа керівних спортивних функціонерів, авторитетно заявляю, що нашої смерті не діждете, панове!

Ці слова належать головному тренерові клубу Олександрові Сеуканду, який з полегшенням зітхнув, коли у «Сокола» з'явився надійний господар — компанія «Перехід медіа ентерпрайзес Лтд.» (США, Великобританія, Україна).

Її генеральний директор — Сергій Старицький — став за сумісництвом і президентом ХК «Сокіл» (Київ).

— Нещодавно, — розповідає він, — ми повністю об'єдналися з хокейним «Соколом». Треба було його рятувати, а також увесь український хокей, який завис над прірвою. Отже, взяли на себе повністю фінансування клубу. Щоправда, це не несосяжні мішки з грошима, як хтось може подумати, але суми достатні для життєдіяльності команди. Гадаю, що в нинішньому сезоні «Сокіл» виступатиме ліпше. Постарається потрапити до сімки найсильніших за підсумками першого етапу змагань у західній зоні МХЛ. Придбали вже для гравців тренувальну форму фірми «Рібок», на Мукачівській лижній фабриці замовили достатню кількість ключок. Водночас закликаємо компанії, фірми стати спонсорами команди. Тоді фірмові знаки друзів «Сокола» з'являться на формі гравців, на бортиках майданчиків, де виступатимуть київські хокеїсти.

— До речі, а де саме прийматиме гостей в чемпіонаті МХЛ наш хокейний флагман?

— До 25 жовтня (це 7 поєдинків) гратимемо на Мельникова. Потім переберемося до Палацу спорту. Там проведемо 6 зустрічей. До речі, першу з них — 29 жовтня проти ЦСКА.

Олександра Сеуканда я попросив назвати склад тренерського штабу «Сокола».

— В ньому сталися певні зміни. Начальник команди — Василь Фадєєв; внесок його у справу навіть важко оцінити. Мій помічник на майданчику — Віктор Чибирев, який працюватиме ще й із ШВСМ та національною юніорською збірною України. З футболу після кількарічної перерви до нас повернувся менеджер Олег Абрамов. У період його відсутності «Сокіл» буквально осиротів. Нарешті лікар — досвідчений фахівець Сергій Панасенко.

— Олександре Юрійовичу, хто залишив колектив, хто прийшов до вас?

— Литвиненко поїхав до Ярославля, воротар Бруль — до СКА (Санкт-Петербург), Семенченко — до московського «Динамо». Савмицький, Полковников та Бобровников спробують сили в казанському клубі, назва якого віднедавна АК «Барс». Як бачите, втрати болючі. Втім, маємо й поповнення. Почну з відомих майстрів: захисники — Лубнін та Доніка, нападаючі — Синьков, Овчинников, Степанищев. З-за океану повернулися й наші «втікачі» — 20-річні нападаючі Марковський та Реута.

— Про чемпіонат ми вже згадували. Але, мабуть, «Сокіл» матиме й напружений міжнародний календар.

— Так. 6—8 жовтня візьмемо участь у груповому турнірі розіграшу Кубка Європи серед клубів. «Сокіл» залишається базовою командою національної збірної, яка 20 березня наступного року в Словенії стартує в черговому чемпіонаті світу за групою С.

Баскетбол

СПРАВИ МІЖНАРОДНІ

У відбірковому турнірі чемпіонату Європи 1997 року серед чоловіків, фінальна частина якого пройде в Іспанії, збірна України виступатиме в групі D. Пропонуємо календар поєдинків нашої команди, які почнуться вже наступної осені: **8 жовтня.** Україна — Румунія. **11 жовтня.** Туреччина — Україна. **12 листопада.** Нідерланди — Україна. **15 листопада.** Україна — Хорватія. **28 лютого 1996** року. Болгарія — Україна. **30 жовтня.** Румунія — Україна. **27 листопада.** Україна — Туреччина. **18 грудня.** Україна — Нідерланди. **29 січня 1997** року. Хорватія — Україна. **26 лютого.** Україна — Болгарія.

Від відбіркових змагань звільнено іспанців (господарів фіналу) та югославів — чемпіонів Європи-95. До груп увійшли:

А. Греція, Ізраїль, Боснія та Герцеговина, Словаччина, Білорусь, Грузія. **В.** Росія, Німеччина, Естонія, Латвія, Португалія, Англія. **С.** Італія, Словенія, Фінляндія, Чехія, Угорщина, Македонія. **Е.** Литва, Франція, Швеція, Бельгія, Польща, Швейцарія.

Готуючись до виступів у розіграші Кубка Європи серед клубних команд, віце-чемпіон України, клуб «Київ-Баскет», вирушив до Єгипту. В Каїрі та Александрії наші земляки зіграють три матчі з національною збірною цієї країни. Її, до речі, очолює відомий український тренер Владислав Пустогаров, який у попередньому чемпіонаті нашої країни привів до бронзових медалей донецький «Шахтар-АСКО». Тепер український фахівець готує єгиптян до відбіркового турніру Олімпіади-96.

На знімку: з м'ячем найкращий снайпер українського баскетболу, гравець національної збірної та клубу «Київ-Баскет» Євген Мурзін.

Фото Миколи БОЧКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 358222.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311140.